

**Södertörns
brandförsvärsförbund**

Årsredovisning 2009

Året i korthet

I februari utökades larm- och ledningsarbetet till att omfatta Brandkåren Attnåda och räddningstjänsten i Nacka kommun. Räddningscentralen Stockholm lät hanterat idag larm och ledning i 17 kommuner med nästan 850 000 invånare. Uppdragen har ökat från drygt 6 000 till nästan 10 000.

Vid halvårsskiftet tog vi över driften av räddningstjänsten i Nacka kommun inklusive hantering av personal. Under hösten har arbetet för att medlemskap i förbundet fortsatt och den 1 januari 2010 blev Nacka förbundets tionde medlemskommun.

Under 2009 har vi fokuserat på larmhanteringsiden, vilket är den tid det tar från att någon ringer 112 till dess att hjälpen är på väg. Genom att förenkla rutiner och påtala viken av snabb hantering av åtenden har vi lyckats sänka larmhanteringsiden för bränder till en minut. Det är en halvering jämfört med året innan och en nivå som är bland de bästa i Sverige!

Medlemskommuner inom förbundet

Södertärns brandförsvärsförbund bedrev räddningstjänst i följande nio kommuner under 2009: Botkyrka, Ekerö, Haninge, Huddinge, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje och Tyresö. Våra medlemskommuner har 456 518 invånare och vår uppdrag är att bidra till att dessa känner sig säkra och trygga i sin kommun.

Vår vision

Vår vision är att skapa säkerhet, trygghet och förtroende. I ett tryggt och säkert samhälle inträffar inga olyckor, inga människor skadas och miljön är oförstörd. Vi ska identifiera

I februari brann fyra större livsmedelsbutiker under samma natt i Södertälje. Händelserna prövade räddningstjänstens förmåga till det yttersta. Fler än hundra brandmän jobbade samtidigt. Hjälp hämtades från Nyköping i söder till Uppsala i norr. Södertälje kommun agerade kraftfullt och tog ett stort ansvar för information och krisledning.

Under våren avslutades rekryteringen av nya brandmän. En fjärdedel av de nyrekryterade är kvinnor och drygt en tredjedel har utomordnad bakgrund. Detta är ett resultat av den medvetna satsning vi har gjort för att öka andelen kvinnor och personer med utomordnad bakgrund i våra personalgrupper.

Kommun	Antal invånare 09-12-31	Invånare/km ²
Botkyrka	81 195	476
Ekerö	25 095	116
Haninge	76 237	166
Huddinge	95 798	731
Nykvarn	9 227	60
Nynäshamn	25 781	72
Salem	15 313	284
Södertälje	85 270	162
Tyresö	42 602	617
Totalt:	456 518	211

risker, förhindra olyckor och medverka till att skapa en miljö där människor känner sig trygga.

Innehåll

Ordföranden har ordet	4
Brandchelen om verksamheten	5
Ett starkt brandförsvär i tio kommuner	6
Händelser under året	8-16
Extern utbildning	17
Sjukvårdsalarm	17
Våra medarbetare	18-19
Insatser och statistik	20
Måluppföljning	22
Förvaltningsberättelse	23
Resultat och balansräkning	24
Finansieringsanalys	25
Noter	26-27
Redovisningsprinciper	28
Driftsredovisning	28
Revisionsberättelse	29
Vår förbundsledning	30
Karta och utryckningsorganisation	31

Gamla sanningar kullkastas, nya arbetsmetoder och strategier tar plats

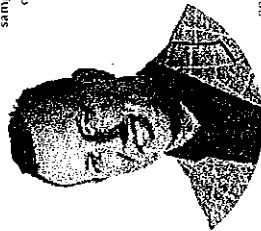
Södertörns brandförsvärsförbund är en modern och dynamisk organisation som ständigt utvecklas. Detta har varit en viktig utgångspunkt för mig under alla år som ledamot i förbundet och inte minst nu som ordförande under år 2009. Förbundsledningen har alltid haft en gemensam ambition att vara lyhörd mot det som händer i vår omvärld och särskilt följa det som händer inom räddningstjänstområdet. Den ambitionen har lett till att vi även har haft inspiration och input från främst räddningstjänstorganisationer på andra håll i världen. Många av våra intyck har senare också fått genomslag i vår verksamhet.

Vi har särskild anledning att vara stolta över att förbundets personal så ofta utnyttjas för internationella insatser. En förklaring till detta är att vi har kompetenta medarbetare, men också att vi har delegerat ansvar långt ut i organisationen. Det gör våra medarbetare mer själavständiga och ansvarstagande jämfört med anställda i många andra räddningstjänstorganisationer.

När en organisation är på väg framåt medför det ibland vissa problem. Gamla sanningar kullkastas, nya arbetsmetoder och strategier tar plats. Förbundet som organisation med alla dess medarbetare har en sådan förändringsbenägenhet att man till och med blir orolig i andra räddningstjänstorganisationer i vår närhet. Om man är rädd för förändring och utveckling i sig finns det nog alltid en oro, alldeles oavsett vad som sker, men det som gör oron mest är att vi dessutom har varit framgångsrika i det vi har företagit oss. Det skapar både krav på motsvarande förändringar och motreaktioner i vår omvärld men har samtidigt lett till utökat samarbete och samgående med andra räddningstjänstorganisationer.

Vi har sedan en tid tillbaka ett väl utvecklat samarbete kring "lära och ledning" med räddningstjänsten i Norrtälje kommun och Brandkåren i Attrunda. Verksamheten bedrivs från Räddningssentralen i Stockholm, som finns i Lindvretten i Fluddinge. Räddningstjänsten i Nacka har under året successivt förts över till förbundet och Nacka har från årsskiftet 09/10 blivit medlemskommun fullt ut.

Under senare hälften av 2009 ägde en gemensam politikerkonferens rum med Brandkåren

Vi fortsätter framgångsrikt på den inslagna vägen

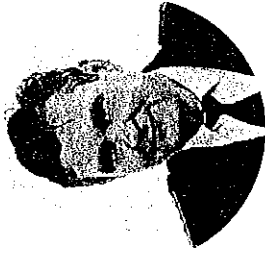
Under 2009 har Södertörns brandförsvärsförbund fortsatt växa. I februari valde Nacka kommun och Brandkåren i Attrunda att ansluta sig till vår gemensamma lära- och ledningsorganisation, där Norrtälje kommun ingår sedan 2007. Vid halvårsskiftet tog vi över driften av Nacka brandförsvärs med målet att kommunen skulle bli medlem i förbundet från årsskiftet.

Detta val är de senaste exemplen på att den inriktning vi slog in på när förbundet bildades, för mer än 18 år sedan, fortfarande är rätt.

Vid förbundsledningen, hösten 1992, fick jag förnömen att leda arbetet under den politiska ledningens interimsstyrelse. Vi gavs stort spelrum med målet att bilda en organisation som kunde hantera samma händelser som tidigare och som kunde utvecklas med tiden. Det var ett spännande uppdrag där kraven hjälpte oss att utveckla nya former för räddningstjänsten på Södertörn. Jag dristar mig till att säga att detta även bidragit till förändringar på många andra håll i Sverige.

Insatsledarrollen har fått sätta namn på den radikala förändring vi gjorde 1996. När den gamla "brandmästarollen" ersattes av insatsledare skapades förutsättningar för en ny ansvarsfördelning och en stor kompetenshöjning, inte bara i utryckningsverksamheten utan även i organisationen som helhet. Styrelseledarna fick en tydligare roll som arbetsledare i brandgrupperna. Insatsledarna växte till en chefnäva som kunde hantera utryckningstjänsten på ett helt annat sätt.

Med denna förändring öppnades även möjligheterna att omfördela arbetsuppgifterna i organisationen. Styrelseledarna är numera närmaste chef och arbetsgivarens företrädare i arbetsgrupperna. Insatsledarna, styrelseledarna och brandgrupperna utför idag majoriteten av det förebyggande arbetet. I stort sett all verksamhet sker på den utryckande personalens beredskapspost.

En del i förändringen var också att de tidigare avdelningarna slogs samman och vi bildade en organisation med en produktionsdel och en interimsstyrelse (med stödfrank-tenor).

Detta nya spännande arbetsätt hade dock inte varit möjligt utan det nya som Räddningssentralen i Stockholm låg utgör i vår verksamhet. Räddningssentralen hanterar inte bara utsläpp och ledning av räddningstjänsterna utan har även ansvar för logistikfrågor som rör fordon, personal, lokaler, omfördelningar med mera. Sådant som krävs för att få den dagliga verksamheten att fungera.

Sederlälje och Nykvarn gick med i förbundet 1997, Botkyrka och Salem 2004, Ekero 2007 och Nacka från och med 2010. För varje ny kommun har uppdraget varit att lösa sammanslagningen utan att friställa personal och samtidigt minska kostnaderna för brandförsväret. Med sådana direktiv måste varje del i verksamheten analyseras och omprowas vilket har skapat förutsättningar för nya kreativa lösningar.

Avslutningsvis vill jag tacka all vår personal och alla våra samverkande parter för ett gott samarbete under den tid jag har haft förmånen att vara chef i Södertörns brandförsvärsförbund och önska alla lycka till med det viktiga arbetet ni har framför er. Jag vet att förutsättningarna finns att leda och utveckla Södertörns brandförsvärsförbund vidare, såväl politiskt som organisatoriskt, mot nya mål där kommuninvånarna bästa alltid står i fokus.

Lars-Göran Uddholm

Jag vet att förutsättningarna finns att leda och utveckla Södertörns brandförsvärsförbund vidare.

Ett starkt brandförsvaret i tio kommuner

Under nästan hela 2009 har det pågått en process med målet att Nacka kommun ska bli medlem i Södertörns brandförsvarsförbund. Vid årsskiftet 09/10 inträder Nacka i förbundet och vi får vår tionde medlemskommun.

Att bygga en gemensam räddningstjänst för dessa kommuner ger helt andra möjligheter än om räddningstjänsten bedrivs i respektive kommun. Specialistkompetens som är omöjlig att upprätthålla i den lilla organisationen kan skapas och bibehållas i den stora gemensamma organisationen. Kapaciteten att göra riktade insatser, såväl skadeavhjäljande som förebyggande, har ökat betydligt. Dessutom kan verksamheten bedrivas mer effektivt och till en avsevärt lägre kostnad jämfört med om varje kommun hade haft sin egen räddningstjänst.

Förändring och utveckling är en del av vår vardag
Med en historia som börjar 1993, har Södertörns brandförsvarsförbund byggt upp en stark organisation. Utvecklingsförmågan har varit en av de viktigaste framgångsfaktorerna genom åren, och en fortsatt vilja till utveckling är helt nödvändig i en föränderlig värld. Genom att ständigt ompröva vår organisation och våra arbetsuppgifter ökar våra möjligheter att bidra till ett tryggt och säkert samhälle. Vissa åtgärder kan ge omedelbara resultat, som exempelvis ny teknik. Andra är långa processer där resultatet syns först flera år senare. En grundläggande förändring som pågått under flera år har varit att öka samliga medarbetarens kompetens och förmåga till förebyggande brandskyddsarbete som utbildning, information och tillsyn. Idag ser vi resultatet av en lång och medveten satsning i form av ett beredare och mer omfattande förebyggande arbete än vad som annars hade varit möjligt. En organisationsmodell där i stort sett alla medarbetare kan bidra till både räddningsinsatser och förebyggande arbete skapar stor flexibilitet.

För att ett tryggt och säkert samhälle krävs en djup samverkan mellan Södertörns brandförsvarsförbund och våra medlemskommuner. Alla kommuner har olika förutsättningar och olika behov. Goda exempel kan spridas mellan kommunerna, men ändå anpassas utifrån kommunens specifika behov. Genom att vi har utbildat en stor del av kommunens personal har flera av medlemskommunerna ökat sin egen förmåga att hantera sitt brandskydd.

Förebyggande arbete för ett tryggare samhälle
Utöver själva räddningstjänstuppdraget kan förbundet bidra med kunskap i många kommunala frågor. Planering av samhälls utformning, enskilda byggprojekt och olika tillsättsutvärderingar,

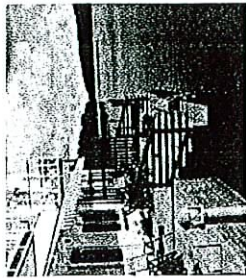
är exempel där vår breda kompetens inom brandsäkerhet och riskhantering kommer kommunen till nytta. Även inom området krisledning besitter vi kunskap som kommunerna har nytta av. På senare år har brandförsvaret fått ytterligare en roll i samhället, att på olika sätt delta för att minska social oro och överbygga motståndningar i samballet. Dessa aktiviteter sker oftast tillsammans med kommunen och polisen. Vår uppgift är primärt att röra oss i ungdomsmiljöer och bidra med goda förebilder. Det finns med andra ord många uppdrag där förbundets arbete inte direkt är kopplat till brandskydd, men där vi bidrar till ökad trygghet och säkerhet i kommunen.

Inom vårt huvuduppdrag, brandskydd, är samverkan mellan medlemskommunerna och förbundet väsentlig. Förbundet prioriterar de förebyggande insatserna där vi bedömer att de gör mest nytta. Vi kan se en tendens till att företag och enskilda får ett bättre brandskydd. För att nå de mest utsatta grupperna, de som löper störst risk att drabbas av skada i samband med brand, är kommunen en nyckelspelare. Till stor del har dessa personer redan en relation till sin kommun i form av socialförvaltning eller äldreomsorg. Genom att kombinera våra kunskaper inom brandskydd med kommunens komaktinät kan situationen för de mest drabbade förbättras.

Utvecklingsförmågan har varit en av de viktigaste framgångsfaktorerna genom åren, och en fortsatt vilja till utveckling är helt nödvändig i en föränderlig värld.

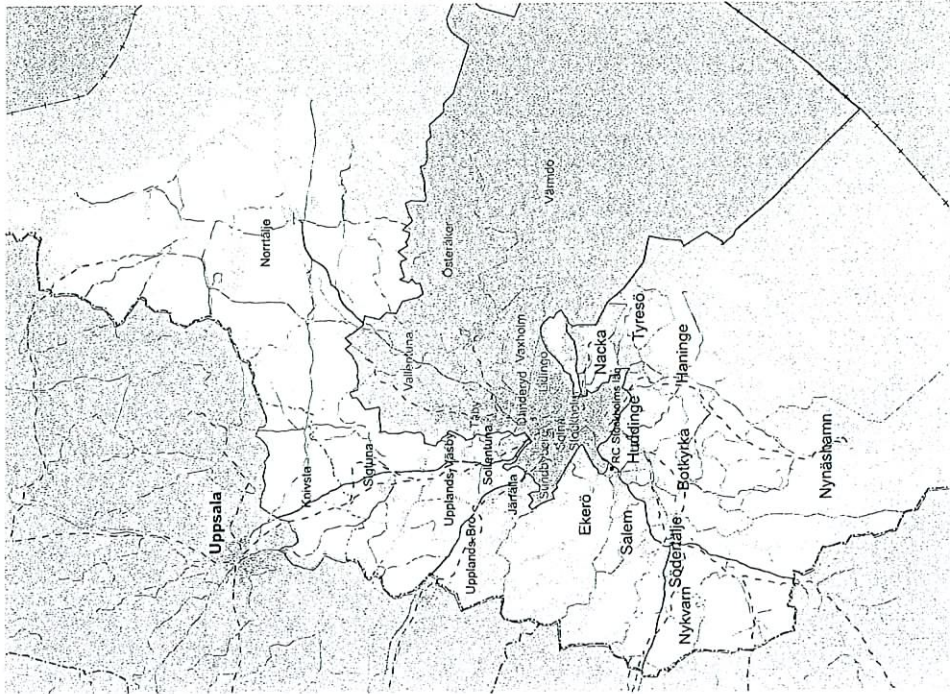
AL 17

Nacka – vår nästa medlemskommun

I februari 2009 inledde vi ett samarbete kring larm och ledning med Nacka kommun. Därefter fick vi en förfrågan från kommunen om ett fördjupat samarbete med medlemskap i förbundet som slutgiltigt mål. Som ett resultat av detta tog vi över driften av Nacka brandförsvaret vid halvårsskiftet 2009 på uppdrag av kommunens tekniska nämnd.

Räddningscentralen Stockholms län bedriver larm och ledning i 17 kommuner

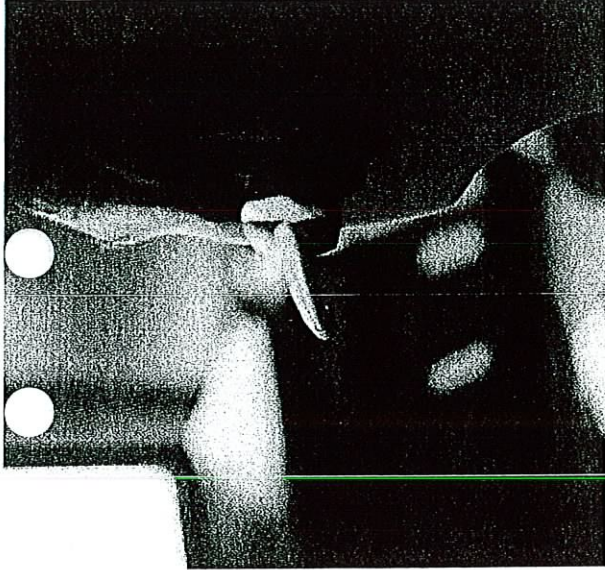
Från att ha hanterat larm och ledning i våra medlemskommuner har räddningscentralen växt till att idag omfatta 17 kommuner. För att bevara denna förändring har räddningscentralen bytt namn till Räddningscentralen Stockholms län.

Redan 2007 startade vi ett larm- och ledningssamarbete med räddningstjänsten i Norrtälje kommun. Trots de geografiska avstånden föll samarbetet väl ut. Personalsamarbetet mellan organisationerna i den gemensamma centralen har ökat kunskapen i båda organisationerna. Den första februari 2009 valde ytterligare två organisationer att ansluta sig till vårt gemensamma ledningssystem, Brandkåren Åtunda är ett kommunalförbund nordväst om Stockholm med sex medlemskommuner; Järfälla, Knyvsta, Sigtuna, Sollena, Upplands-Boo och Upplands Väsby.

Ökad bemanning och bättre teknik

Utvidgningen innebär att vi hanterar larm och ledning i 17 kommuner med nästan 850 000 invånare. Räddningstjänstutrustningen har ökat från drygt 6 000 till nästan 10 000. För att klara en större belastning har vi utökat bemanningen och förbättrat de tekniska förutsättningarna.

Denna utveckling gör att vi idag har tillgång till en starkare ledningsorganisation i hela den gemensamma räddningsregionen än innan förändringen.

Om vi är en minut snabbare kan samhället som helhet spara tiotusentals kronor vid varje räddningsinsats.

Enklare rutiner har halverat larmhanteringstiden

Ett av våra fyra inriktningsmål handlar om att vi ska komma fram snabbare till olycksplatsen. Forskningen visar att varje sekund är dyrbar. Om vi är en minut snabbare kan samhället som helhet spara tiotusentals kronor vid varje räddningsinsats. Under 2009 fortsatte vi att fokusera på larmhanteringstiden, det vill säga den tid som går från att någon ringer 112 till dess att hjälpen är på väg. Även tidigare är vår larmhanteringstiden minskat, men inte i närheten av vad vi har lyckats med

i år. Under våren startade vi ett gemensamt kvalitetsarbete tillsammans med SOS Alarm. Statistik analyserades och vi kunde se att andra SOS-centraler i Sverige var snabbare än den i Stockholm.

Digital utlarmningsteknik

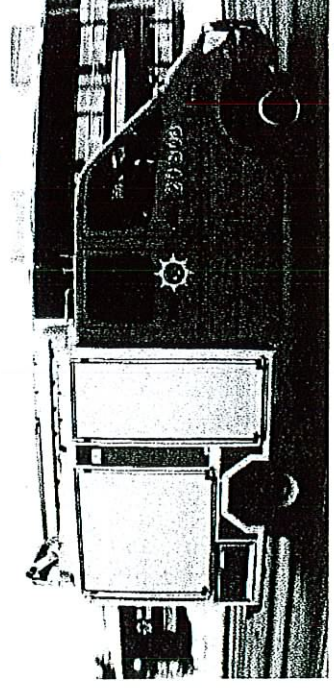
I arbetet med att ytterligare sänka larmhanteringstiderna har vi installerat digital utlarmningsteknik i slutet av 2009.

Nu ligger vi i Sverigetoppen

Med detta i minnet började vi arbeta med att förenkla rutiner och påtala vikten av snabb hantering av ärendet. Resultatet är enastående. Under hösten sjönk larmhanteringstiden för bränder till i genomsnitt

Snabbare hjälp utmed E4

I höstas placerades en släck- och räddningsenhet på förbundets huvudkontor i Lindvreten. Den är bemannad vardagar kl 07-20. Sedan huvudkontoret invigdes 1999 har det inrymt larm- och ledningscentral samt kontorsplatser för förbundets organisatoriska ledning och stödfunktioner. De utvecklande enheter som funnits sedan tidigare är ledningsfordon som bemannats av befäl och sambands- och ledningsoperatörer. Lindvreten ligger längs E4 i södra delen av Kungävs kommun i Huddinge kommun. Med den nya räddningsenhetens placering kan många människor i nordvästra Huddinge och umed den olycksdrabbade E4 få snabbare hjälp.

Ovanlig natt prövade förmågan

Natten till den 26 februari upplevde vi en extrem situation i Södertälje som prövade räddningstjänstens förmåga till det yttersta. Redan tidigare hade vi haft en serie bränder i olika butiker men den här natten kulminerade händelseförloppet när fyra större livsmedelsbutiker brann samtidigt.

Den första branden upptäcktes på Willys i Weda i norra Södertälje. När räddningstjänsten kom fram möttes vi av en mycket omfattande brand i ett stort byggnadskomplex där bland annat Willys låg. Denna brand är i sig en av de större byggnadsbränderna som Södertörns brandförsvärsförbund hanterat den senaste tioårsperioden, med mer än 30 000 kvadratmeter som hotades av branden. Kevurser från hela Stockholms län lärmades till platsen. Mått under denna insats kom ett nytt lacm om brand i en ICA-butik i närheten, inte längre bort än att läggorna från den kunde ses från brandplatsen vid Willys i Weda. Ytterligare någon timme senare började det brinna i en Tempo-butik i Sörlskog i de södra delarna av Södertälje. Aven där var branden mycket omfattande när vi kom dit. Ännu en brand startade i en annan butik i Södertälje denna natt, men den kunde släckas av personalen som var där.

Ett eldlopp för vår nya ledningsorganisation
Var och en av dessa bränder krävde en omfattande insats. I och med att de mestade samtidigt ställes extrema krav på räddningstjänsten för att behålla situationen. Aven för ett stort brandförsvärs som Södertörns brandförsvärsförbund är det omöjligt att klara en uppgrif som denna utan samverkan med andra räddningstjänster. Totalt röbbade fler än 100 brandmän samtidigt. Vi hämtrade hjälp från Nyköping i söder till Uppsala i norr och kunde på så sätt ändå hålla beredskap i resten av landet. Man kan tala om ett bokstavligen eldlopp för vår ledningsorganisation som relativt nyligen har modulerats.

Utöver de faktiska mångmiljonskadorna som uppstod växte många frågor fram. Vad var det egentligen som hände? Att bränderna var anlagda verkade uppenbart men var denna natt början eller kulmen på en serie butiksbränder? Var fler hotade? Vad kunde vi göra? Många frågor har ännu inte fått svar, men genom att Södertälje kommun agerade kraftfullt och tog ett stort ansvar för information och krishantering kunde konsekvenserna åtminstone lindras.

Hovsjöskolans brand övartad

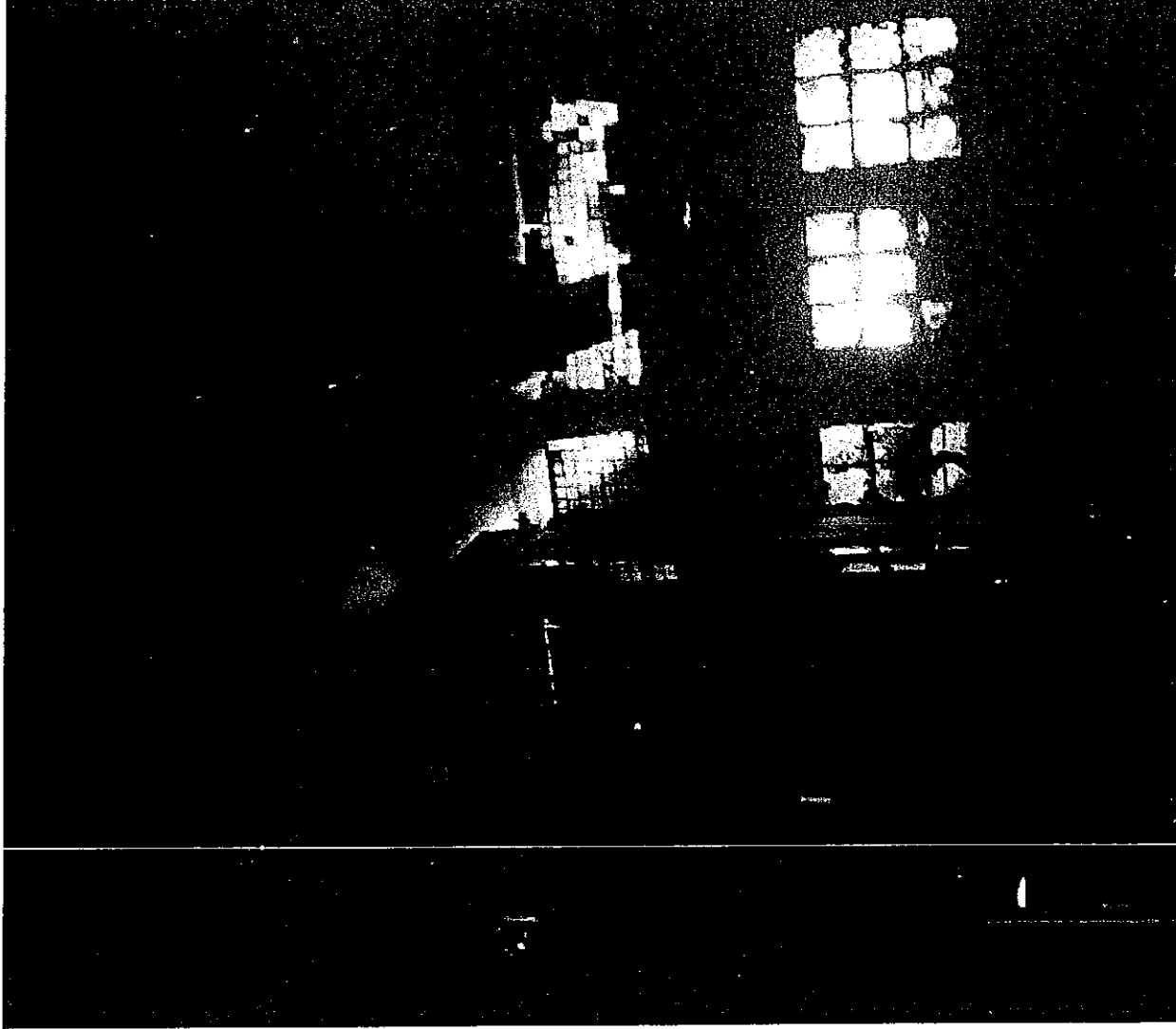
En fin augustikväll totalförstördes en stor del av Hovsjöskolan mycket övartad. Det som gör branden anmärkningsvärd är att Hovsjö, som varit en stadsdel med kraftig överrepresentation i skadestatistiken blivit ett relativt lugnt område. Framförallt kommunen och polisen, men även brandförsväret, har deltagit

Utöver de faktiska mångmiljonskadorna som uppstod växte många frågor fram. Vad var det egentligen som hände? Att bränderna var anlagda verkade uppenbart men var denna natt början eller kulmen på en serie butiksbränder?

i förebyggande arbete i långsiktig och medvetna satsningar. Därför var det många som reagerade starkt när skolan brann. Redan under natten när skolan brann fanns en beslutsamhet att detta hakslag inte skulle få avsnäva den positiva utvecklingen. Allt som var möjligt skulle göras för att minska konsekvenserna. Följande dagar hölls många möten i kommunens regi där vi, skolpersonal, läsightspersonal, elever och inte minst de boende i området deltog. Den inställning som fanns var glädjande att möta. Val medvetna om den skada som uppstått verkade det finnas en gemensam övertygelse att barnets skola skulle fungera i alla fall, även om det skulle bli svårare för personal, elever och föräldrar under en tid.

Positiva krafter i Södertälje

Södertälje har drabbats av fler omfattande bränder än kommuner i allmänhet. Det är förstås både kostsamt och tragiskt, inte minst för de drabbade. Men det finns gott om positiva krafter i Södertälje. I olika samverkansformer mellan kommunen, polisen, Södertörns brandförsvärsförbund och de boende jobbar vi med att göra något åt situationen. Mentorsprogrammet Växa är ett exempel. Polismästarens chefsråd och gemensamma trygghetskampanjer är andra aktiviteter som vi hoppas ska bidra till ett tryggare Södertälje.

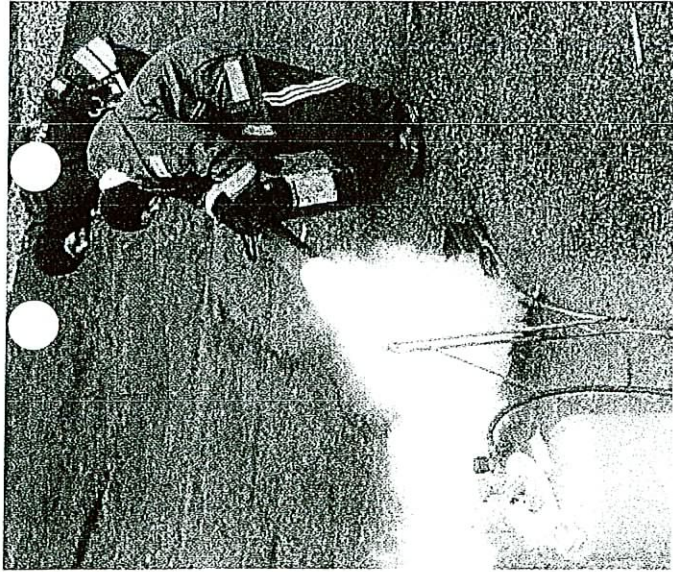

Handwritten signature and the number 17.

I mentorsprogrammet Växa ställer vi upp med vuxna förebilder

Sedan 2008 deltar vi i mentorsprogrammet Växa som syftar till att ge barn i 12-års-åldern fler vuxna förebilder. Programmet är ett samarbete mellan Södertälje kommun, Södertörns brandförsvärsförbund och Södertälje polisämnesdistrikt.

Växa ska utveckla och förbättra självkänslan hos barn. Växa sprider även kunskap och förståelse om brandmannens och polismannens roll i samhället. Under 2008/09 har brandmän och poliser varit mentorer åt åtta 12-åringar. Under fyra timmar i månaden, eller mer, har barnen träffat sin mentor och fått vägledning och råd. Projekter pågår till och med 2013 och då förväntas 75 barn ha deltagit.

Uppskattade insatser från föredömliga personer

Vi har uppskattat 13 personer under året, som på ett föredömligt sätt ingripit vid olyckshändelser och på så vis minskat konsekvenserna av olyckorna.

Lars Fougiere, Ronnie Chressman och Tommie Berggren räddade livet på två personer genom att få ut dem ur en brinnande bil på Lannavägen i Huddinge.

Marie Kortsalu och Oliver Bojuu gjorde hjärt- och lungräddning på en man som gått igenom isen. Mannens liv gick dock inte att rädda.

Lars Palm släckte en lägenhetsbrand i Salem med två pulversläckare. Utan hans ingripande hade branden blivit betydligt mer omfattande.

Abderrahim Belarhzi, Sebastian Andersson och Niklas Häggelund lyckades med förenade krafter att dra upp en person som ramlat i vattnet på Ekerö. Utan deras rädiga ingripande hade troligen personen drunknat.

Utbildning i systematiskt brandskydds- arbete i Botkyrka och Tyresö kommun

I början av året planerade vi utbildning i systematiskt brandskyddsarbete (SBA) för de kommunala verksamheterna tillsammans med Botkyrka kommun. Botkyrka kommun har under en längre tid haft ett skaderapporteringssystem med en tillhörande modul för SBA. Vi tog fram ett nytt utbildningskoncept som även omfattade arbetet med SBA i rapporteringssystemet.

Utbildning och skärpta krav på SBA i Botkyrka

Totalt har nu 231 brand- och säkerhetsombud från Botkyrka kommun utbildats. Dessutom har 160 chefer gått en insiktsutbildning. Till följd av detta har Botkyrka kommun skärpt kraven på SBA i sina kommunala verksamheter och vi som tillsynsmyndighet följer upp arbetet med likartade krav när vi utför tillsyn. Målet är ett bättre systematiskt brandskyddsarbete i alla kommunens verksamheter.

Tyresö samordnar skaderapportering

Sedan 2008 bedriver även Tyresö kommun ett fullt utvecklat systematiskt brandskyddsarbete i samma skaderapporteringssystem, för alla sina verksamheter och fastigheter. Det är till fördel för oss när vi förbereder en tillsyn, eftersom vi kan logga in i systemet och titta på objekten i förväg. För de kommunala verksamheterna har det lett till att de fått en bättre systematik i sitt säkerhetsarbete.

Kollision mellan Gotlandsfärjor

23 juli kolliderade två Gotlandsfärjor från samma rederi, i timman, i farleden utanför Nynashamn. Den ena färjan fick omfattande skador på skrovet. Lyckligtvis påverkades inte flytformågan på någon av fartygen. Ingen passagerare blev svårt skadad trots att passagererfäcket delvis förstördes. Stora egendomsskador och ett mindre kaos för trafikanten i semesterstaden blev det, förhållandevis, lyckliga sluter på olyckan.

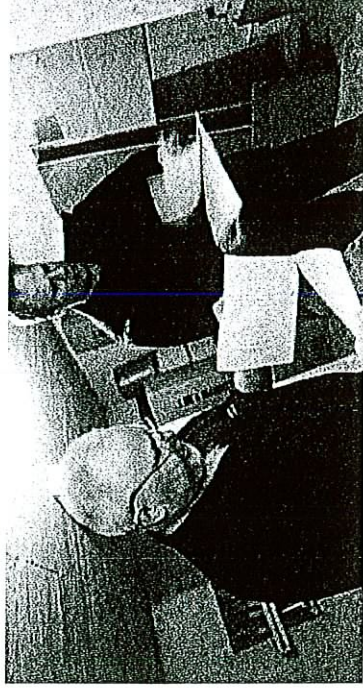
Mångfald på arbets- marknaden med Spira

Tillsammans med Polisen i Stockholms län medverkar vi i ett mångfaldsprojekt som kallas Spira. Projektet är delvis finansierat av Europeiska Socialfonden. Målet är att fler unga kvinnor och män med utomländsk bakgrund ska etablera sig på arbetsmarknaden samt att förstärken för olika kulturer ska öka. 40 kvinnor och 30 män mellan 18 och 24 år har antagits till Spira som startade i september 2009 och som avslutas i december 2010.

Deltagarna har tillsammans 30 olika etniska bakgrunder och talar 39 olika språk, förutom svenska och engelska. De vanligaste språken är turkiska och arabiska.

Deltagarna har fått tre månaders utbildning under 2009. Två veckor var de hos oss på Södertörns brandförsvärsförbund och fick utbildning i brandskydd och information om hur vi arbetar och hur det är att vara brandman.

Under 2010 ska deltagarna praktisera på ett polisämnesdistrikt i 12 månader. 15 personer kommer att vara på en av våra brandstationer under en del av den tiden.

Totalt har nu 231 brand- och säkerhetsombud från Botkyrka kommun utbildats. Dessutom har 160 chefer gått en insiktsutbildning.

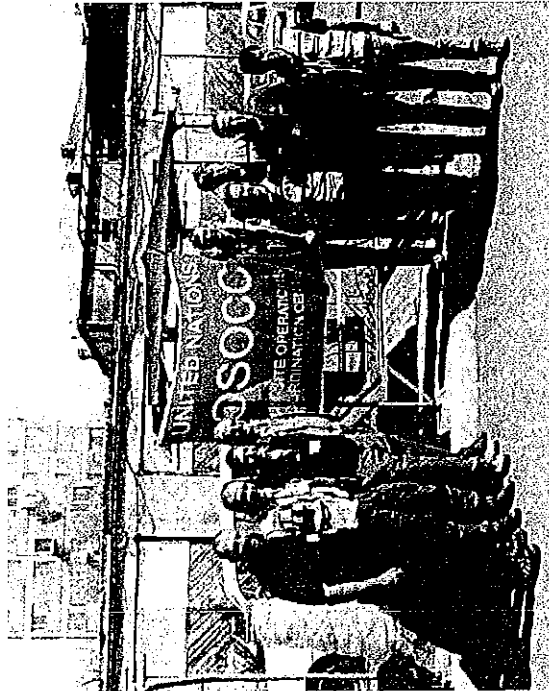
Internationell jordbävningssövning

I mars företrädde Thomas Swall, från Söderörns brandförvarsförbund, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap på en jordbävningssövning i Yerevan, Armenien.

Andra svenska deltagare var Fredrika Lindholm, Erik Egardt, Daniel Hjerne och P A Berlin.

Övningen var en simulering av den jordbävning som drabbade Armenien 1988. Den lokala räddningstjänsten medverkade och genomförde en del praktiska övningsmoment.

Thomas uppgift var att ta emot anlämmande sök- och räddningsstyrkor och sammanställa deras behov och kapacitet. Utöver Sverige deltog även bland andra England, USA, Tyskland, Ryssland, Österrike, Spanien, Portugal och Förenade Arabemiraten.

Avslut av projekt i Armenien

Under två år har SIDA finansierat ett projekt som syftar till att bygga upp en brandförebyggande verksamhet i Armenien. Sandra Danielsson från Söderörns brandförvarsförbund har representerat Sverige, genom Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Sverige och Estland har ansvarat för de olika delarna i projektet.

Lärobok för lärare

Projektet har genom en inventering av statistik kommit fram till att vi i stort har samma problem med bränder. Projektet har även tagit fram en lärobok om regler

Ensaco – för bättre beredskap vid oljeutsläpp

Söderörns brandförvarsförbund ingår i den nyskrivna projektet Ensaco (Environmental and Safety Management Cooperation in Oil Spill Response). Det övergripande

Fyra nordliga länder samverkar

Projektet finansieras med EU-medel och pågår mellan 2009 och 2012. De länder som medverkar är Finland, Estland, Sverige och Ryssland. Koordinering

projektet med ett möte i Stockholm där alla parter deltog. Då diskuteras även möjligheten att gå vidare med ett nytt förebyggande projekt mot till exempel bostadsbränder.

sker av Haagia-Helia universitetet i Helsingfors. Från Sverige deltar förutom Söderörns, även räddningstjänsterna från Gästrikke räddningstjänstförbund i norr till Räddningstjänsten Östra Götaland i söder, Kustbevakningen och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap som fungerar som koordinatör för Sveriges del.

Seminarium om naturkatastrofer

I början av maj åkte Lars-Göran Uddholm från Söderörns brandförvarsförbund, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, till Kina för att representera Sverige vid ett seminarium om naturkatastrofer.

Seminarier var ett samarrangemang mellan EU och Kina där "Tjecken var initiativtagare inom ramen för sitt ordförändskap i EU. Sveriges medverkan var viktig med tanke på att vi skulle ta över ordförändskapet och för att vi sedan många år har en framträdande roll i dessa sammanhang

Går naturkatastrofer att förutspå?

Seminarier, som hölls ett år efter den mycket kraftiga jordbävningen i Sichuan, hade under rubriken "Early warning system". Det fokuserade till stora delar på hur, och om det går att förutspå naturkatastrofer. Seminariedeltagarna var till största delen kineser med ansvar för krishantering i de olika provinserna men där fanns också många från olika EU-länder.

Katastrofer ger våra olika kulturer en underordnad roll

Rubriken på Sveriges anförande var "förutsättningar för ett internationellt team." Det handlade om hur ett sådant team kan delta i räddningsarbetet och samverka

Det är förvånande hur lika vi, trots våra olika kulturer, tänker och arbetar när katastrofer inträffar.

Utbildning i sök- och räddningsarbete i Pakistan

Under tre veckor i oktober genomförde Henrik Nyman och Per Hulman från Söderörns brandförvarsförbund, stabs- och ledningsutbildningar för pakistanska räddningsarbetare i Karachi och Islamabad. Detta skedde för Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps räkning, och var en del i myndighetens pådrag att utbilda två sök- och räddningsstyrkor i Pakistan 2007-2009. Målet är att alla som ingår i styrkorna ska ha tillräckliga kunskaper för att kunna hantera uppgifter vid en jordbävning.

I respektive team ingår totalt 86 personer, med varierande bakgrund. Anställda inom brandförsvaret och militären blandas med studenter och apotekare. Utbildningen har genomförts i flera omgångar inom olika områden. Från förbundet har även Björn Vignstrom och Magnus Carderos medverkat som instruktörer.

Sjukvårdsutbildningar med Sophiahemmet Högskola

Under 2009 har Södertörns brandförsvärsförbund gjort en överenskommelse med Sophiahemmet Högskola om ett utökat samarbete kring sjukvårdsutbildningar på olika nivåer.

Vår del består i att utbilda blivande ambulanssjuksköterskor i medicinskt arbete vid lossättning av personer ur bil. I gengäld får våra sjukvårdsinstruktörer tillgång till högskolans utbildningsmaterial och den senaste forskningen inom omhändertagande av trauma-patienter. Båda organisationerna har gemensamt hållit sjukvårdsutbildningar i akutmedicinskt omhändertagande vid trauma, för polisen.

I juni hade vi en gemensam exámenesövning. Då examinerades de studenter som läser till ambulanssjuksköterska och

de som går magisterkursen i akut sjukvård tillsammans med våra nyrekryterade brandmän. Vid examinationen kom observatörer från Katastrof Medicinskt Centrum i Linköping, Karolinska Sjukhuset och en delegation av blivande sjuksköterskor från Saudiarabien. Hela tillställningen var mycket uppskattad.

Vi har även gjort en överenskommelse med Stockholms Prehospitala Centrum som driver utbildningen för ambulanssjuksköterskor på uppdrag av Karolinska Institutet. Där gäller samma inriktning som för Sophiahemmet Högskola.

Informationskampanjer för ökad brandsäkerhet

I somras omkom sju personer till följd av en lägenhetsbrand i Rinkeby. Uppmarksamheten i media har varit stor och det har vi utnyttjat under hösten. "Stäng in branden - röken dödar!" är budskapet vi lyft fram och vi har informerat om att det är säkrare att stanna i sin egen lägenhet om det brinner hos grannen i ett flerbostadshus. Till stöd för kampanjen har vi bland annat

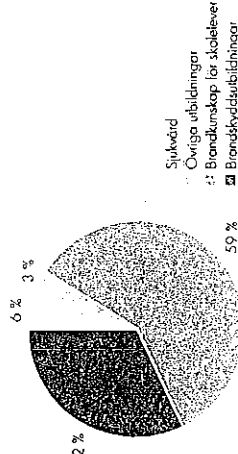
publicerat i informationsblad på flera språk. Kampanjen har märkt när våra brandvärdar medverkat vid eller arrangerat, olika evenemang som Öppet hus på Huddinge brandstation, Hovsödagen i Södertälje, Blåljusdagen i Kungälvsgården, Underbara barn-massan på Alvsjömassan med 20 000 vuxna besökare, familjedag i Kungälv Kurva, Hyresgästföreningens

publiceringsdag i Huddinge, Trygga Hanningdagen och julkampanj i alla medlemskommuner med långengagemang start på Medborgarplatsen.

Vi har även medverkat med artiklar i bostadsbolags tidningar med samma budskap och fått publicitet i lokala medier.

Externa utbildningar

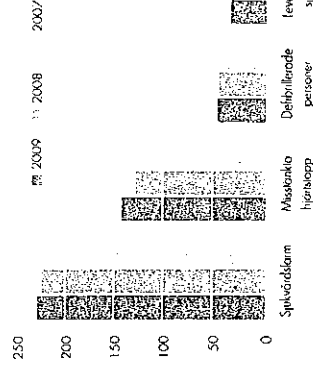
2009 har varit ett aktivt år för Södertörns brandförsvärsförbund när det gäller våra externa utbildningsverksamheter. Till största delen (59 %) utbildar vi skolelever i olika årskurser i brandskydd. Vi har också genomfört många (32 %) brand- och skyddsutbildningar till andra målgrupper där anställda inom våra medlemskommuner som vanligt svar för en stor del. Vi har också gjort utbildningsinsatser inom sjukvårdsområdet (6 %). Hjärt- och lungrehabilitering och L.A.B.C-kurser dominerar; dessa. Totalt har vi utbildat nästan 11 500 personer utifrån vår egen organisation.

Sjukvårdsalarmen räddar liv

Sedan 2005 larmas vår utryckande personal på så kallade sjukvårdsalarm. Det innebär att vi larmas när någon har drabbats av ett troligt hjärtstillestånd. Hjärtstillestånd orsakas i huvudsak (70-80 %) av en akut hjärtinfarkt, där snabb hjärt- och lungrehabilitering samt defibrillering är helt avgörande för överlevnad. Ju snabbare hjälpen kommer desto större är chansen att den drabbade överlever. Med åren har vi blivit larmade på allt fler sådana larm och allt fler personer som drabbats av hjärtstillestånd har överlevt.

Sjukvårdsalarm och defibrillering Södertörn 2007-2009 (antal)

Våra medarbetare

Södertörns brandförsvärsförbund ska vara en modern, framgångsrik och aktivt arbetsgivare.

Vi ska säkerställa att förbundet i alla lägen har de kompetens, engagerade och motiverade medarbetare och chefer som krävs för att nå verksamhetsmålen. För att nå dit behöver vi personalstrategier för rekrytering, hälsofrämjande arbetsmiljö, god ledarskap och kompetensutveckling.

Vårt mål är att sträva efter en jämnare fördelning mellan män och kvinnor inom olika yrkesgrupper, på alla nivåer, och att

våra anställda avspeglar befolkningens sammansättning i våra kommuner.

Nyrekryteringar med fokus på utomnordiska medarbetare

I den senaste rekryteringen av brandmän har vår ambition att öka andelen kvinnor och andelen anställda med utomnordisk bakgrund haft betydelse. Vi sökte även medarbetare med andra erfarenheter och kompetenser än brandmannautbildning, för att kunna tillgodose framtidens behov av fler sjukvårdsuppträdare och utökad förebyggande verksamhet.

Rekryteringen avslutades under våren och vi anställde 27 brandmän. En

fjärdedel av dem är kvinnor och drygt en tredjedel har utomnordisk bakgrund. Sju tjänster var tillsvidareanställningar.

Chefsförbryningsprogram

Under våren avslutade vi vårt första chefsförbryningsprogram som startades i januari 2007. Av de nio deltagare som har fullföljt programmet arbetar idag tre som insatsledare. Fyra deltagare har fått nya befattningar som styckledare i skift eller i dagstidensherman och två arbetar som arbetsledare i skiften.

Det andra chefsförbryningsprogrammet som startades i början av 2008 har tio deltagare. Syftet med programmet är att skapa förutsättningar för framtiden genom att medarbetare med god potential kan utvecklas till chefer inom några år i förbundet. Under 2009 har deltagarna fortsatt att jobba med sina individuella utvecklingsplaner. I höstas hade de förväntan att gå ledarskapsutbildning tillsammans med nya eller biträdande chefer från Huddinge kommun. Programmet heter Kommunikativt ledarskap och är ett basprogram för nya chefer. Det omfattar sex dagar som är utspridda på fyra månader. Syftet med programmet är att ge nya chefer ökade kunskaper och insikter inom chefs- och ledarskapsområdet samt ge tillfälle att inspireras av, och utbyta erfarenheter med, andra chefer från olika verksamheter. Programmet har varit mycket värdefullt för båda organisationerna.

Hälsofrämjande arbetsmiljö

Under 2009 har vi tagit fram riktlinjer för ett mer effektivt och ändamålsenligt arbete med fysisk träning och fysiska tester. Vi har även tagit fram en rehabiliteringspolicy för att förebygga och på bästa sätt få medarbetare som drabbas av sjukdom eller skada att komma tillbaka till arbetet.

Vi har fysioterapeuter på varje station som ska hjälpa till och stödja chefer i att ta fram bra träningsprogram både för individen och gruppen. Testledaren ska även genomföra fysiska tester på varje anställd en gång per år. Testerna omfattar styrke-, rodd och rullbandstest, sim- och fridlyktest samt löptest.

Rehabilitering innebär att en medarbetare som blir sjuk eller skadad får hjälp att så fort som möjligt komma tillbaka till arbetet. Regeln om arbetsanpassning och rehabilitering i arbetsmiljölagen innebär att arbetsgivaren är skyldig att organisera arbetsanpassning och rehabilitering på ett lämpligt sätt. I förbundet arbetar vi aktivt med rehabilitering. Genom ett gott

samarbete med företagshälsovård, försäkringskassan och den sjukskrivare jobbar vi för att förbättra rehabiliteringstiden. För att stödja chefernas arbete med rehabiliteringsfrågor har vi tagit fram en policy, utbildat i frågorna och infört en tydlig ansvarsfördelning på våra arbetsplatser. Det finns rutiner för en tidig kontakt med en sjukskrivare medarbetare, kontakter med företagshälsovården och försäkringskassan samt undersökning av rehabiliteringsbehov och uppföljning av åtgärder. Rehabiliteringspolicyn är det beskrivet hur vi ska gå tillväga och vilka

I den senaste nyrekryteringen av brandmän har vår ambition att öka andelen kvinnor och andelen anställda med utomnordisk bakgrund haft betydelse.

förbundet jobbar säkerhetsmyndaren med att utveckla verksamhetsområden samhällsnytt och beredskap, större våra kommunrepresentanter i dessa frågor och att analysera riskutvecklingen i medlemskommunerna.

Säkerhetsmyndaren

På ett samlat ansvar tar uppdrag av Salem och Esker kommun har vi ansvar för två säkerhetsmyndare. Tjänsterna delas mellan kommunerna och förbundet men personerna är anställda av oss. I kommunen jobbar säkerhetsmyndaren med att leda och ha ett samlat ansvar för kommunens säkerhetsarbete. I

Personalstatistik

ANTAL ANSTÄLLDA	2009	2008	2007	2006	2005	PERSONALOMSÄTTNING	2009	2008	2007	2006	2005
Anställda 31/12	376	395	331	301	307	Slutade under året	7	22	16	13	122
staben	15,5	12	13	13	13	arbetslöshet/personal	2	6	9	5	107
produktioner	362,5	313	268	284	294	persöversättningar	5	16	7	8	6
kvinnor	29	25	23	25	23	övriga	58	15	46	7	4
män	333,5	300	308	276	285	Nyanställda	45				
Andel älsarbetare	373	321	328	300	305	Nacka					
Vexlar	13	21	12	14	1	Esker					
Tjänstlediga	-3,5	-5	-10	-5	-1	Bokhylla					
Förlednings	-7	-9	-2	-2	-2	Personalmätning	1,9	4,6	4,8	2,3	1,3
Längsttjänst	-10,5	-10	-12	-15	-10	Turbulens	1,9	6,8	4,8	4,3	4,8
						(Turbulens = andelen avgångar i procent av antalet tillsvidareanställda)					
Netto älsarbetare	365	318	316	292	286	SAUKFRÄNVARO (%)	2009	2008	2007	2006	2005
Budgeterade tjänster	338	312	313	283	285	Kvinnor	1,3	4,8	7,2	4,8	4,8
Diagnosbränning	89	89	102	75	73	Män	3,9	3,6	4,5	5,2	4,3
Radningsstyrelsen	141	141	102	79	76	Yngre än 29 år	2,3	1,1	1,7	3,5	3,6
Mötsvarer äls betalt	9	9	9	8	8	30-49 år	3,1	2,5	4,9	3,2	3,4
						50 år och äldre	5,2	6,8	6,9	9	6,5
						Total sjukfrånvaro	3,7	3,7	5	5,1	4,3
						varav långtidssjuka	2,3	2	3,4	3,5	1,7

PERSONALKOSTNADER (tkr)

	2009	2008	2007	2006	2005
Totala personalkostnader	204 882	199 511	182 494	156 653	164 508
I förhållande till totala kostnader	77,0 %	80,1 %	85,7 %	78,2 %	79,9 %
Löner	132 177	121 452	114 866	100 581	101 989
Andelen	884	829	863	781	772
Sociella avgifter	41 479	42 574	40 945	36 389	36 737
Pensjonskostnader	24 379	28 120	21 832	19 686	20 875
Övertidsersättning (ingår i lönen)	2 565	4 584	4 237	3 269	3 270
Personalsociella kostnader	5 963	6 536	4 768	4 830	4 830

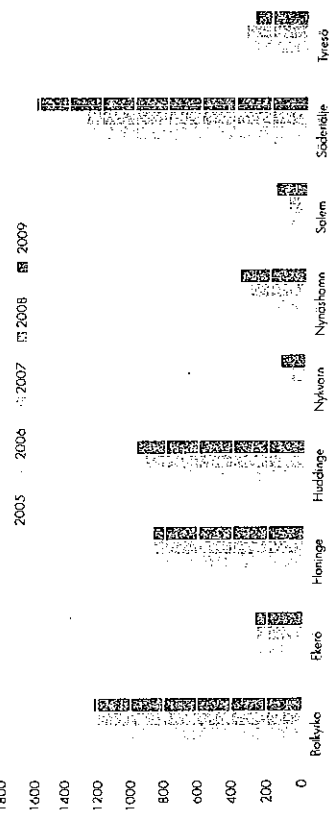
Insatser och statistik

Insatser i medlemskommunerna uppdelade på räddningstyp*

INSATSTYP	2009	2008	Förändring antal	2007	2006	2005
Brand i byggnad	405	418	-13	426	412	377
Brand ej byggnad	1 246	1 272	-26	1 178	1 188	1 096
Automatiskt ej brand	1 134	1 088	46	1 040	1 015	957
Förmodad brand/undersökning	453	379	84	325	318	284
Falsklarm brand, uppsälligt	86	72	14	19,4	66	50
Trafikolycka	861	737	124	616	573	603
Utsläpp av farligt ämne	97	68	29	42,6	99	78
Drunkning/ilbud	17	9	8	88,9	7	11
Vattenskada	56	44	12	36,6	54	32
Stormskada	19	65	-46	116	18	180
Ras/stred	0	1	-1	0	2	2
Annan olycka	332	334	-2	301	260	347
Förmodad räddning	80	57	23	40,4	54	43
Falsklarm räddning, uppsälligt	13	13	0	10	7	9
Sanering vägbanan						
Piss ej i nödläge	31	38	-8	37	33	28
Nödsällt person	59	46	13	28,3	41	43
Nödsällt djur	30	22	8	36,4	26	26
Övertalning på ambulans	132	29	103	355,2	24	14
Hjälp till ambulans	210	132	78	58,1	110	81
Stuvård under delegation	12	204	-192	164	145	21
Hjälp till polis	26	22	4	31,8	32	24
Anerkändt förs framkomst	568	409	159	38,9	342	280
Annat	124	106	18	31,9	113	174
Summa brandförsvaret	5 905	5 362	543	5 015	4 673	4 642

*Ekerö kommun finns med i statistiken från 2007.

Antal insatser per kommun 2005-2009

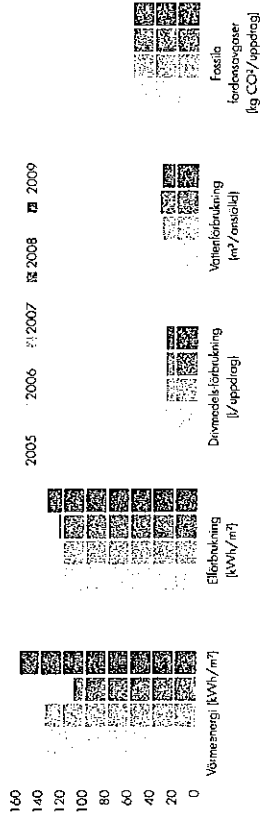
Vårt miljöarbete

I det goda arbetet är målet att alla ska ta miljöansvar och försöka minska negativ miljöpåverkan. Källsortering finns på alla brandstationer och inköp av miljövänliga produkter och kemikalier prioriteras. Vid upphandling av fordon anges bästa möjliga miljöklass i kravspecifikationen.

Vid den investering vi har gjort enligt hogens föreskrifter har det visat sig att ingen av våra brandstationer innehåller PCB.

Vi arbetar aktivt för att minska de negativa miljöeffekterna vid räddningsinsatser. Miljön kan påverkas lång tid efter en olycka till skillnad från de akuta hälsoeffekterna. Ett viktigt inriktningsbeslut som vi

Miljönyckeltal 2005-2009

Sotningsverksamheten 2009

Sotningsverksamheten är inordnad i sotning respektive brandskydds-kontroller enligt lagen om skydd mot olyckor. Den som önskar kan sota själv men ska då ansöka om dispens för detta från Södertörns brandskyddsförbund. Under 2009 har 185 fastighetsägare fått dispens att sota sin egen anläggning.

Brandskyddskontrollerna sker fristående från sotningen enligt de regler som bestäms av myndigheten för samhällsskydd och beredskap. I år har brandskyddskontrollerna gjort 10 514 kontroller.

Under våren gjorde vi en upphandling av en ny sotningsentreprenör på Ekerö eftersom den befintliga entreprenörens avtal upplöste den 30/6.

SOTNINGSDISTRIKT	Bolkryka/Sallom	Ekerö	Höninge	Huddinge	Nynäshamn	Södertälje/		Summa
						Nykvarn	Tyresö	
Befviljad egensotning	38	54	0	32	28	0	33	185
Objekt med frist 2 år	687	285	641	581	761	915	285	4 155
Kontroll med frist 2 år	276	194	301	143	360	409	5	1 688
Objekt med frist 4 år	490	977	423	878	357	903	411	4 439
Kontroll med frist 4 år	21	276	102	385	6	246	0	1 036
Objekt med frist 8 år	6 916	12 954	14 160	9 979	6 510	13 334	7 085	72 938
Kontroll med frist 8 år	944	666	1580	2 663	998	1 050	269	8 190
Objekt med frister	483	366	8	1 397	244	686	154	3 832
Behöriga kontrollanter	3	8	3	2	3	3	28	0
Rokrytningstjänst	0	0	0	0	0	0	0	0

Våra nio kommuner är fördelade på följande sotningsdistrikt och entreprenörer

Sörstens lagsmästare Ove Nyström i Nykvarn
Sörstens lagsmästare Börje Sjoberg i Huddinge
Sörstens lagsmästare Kenneth Karlsson på Ekerö t o m 30/6 2009
Ventilation och Sotningsdistrikt i Norden AB fr o m 1/7 2009
Nacka-Tyresö sotningsdistrikt i Tyresö, Bolkryka och Sallom
Torbjörn Brandt AB i Håshinge, Södertälje och Nykvarn.

Ventilation och Sotningsdistrikt i Norden AB var det företag som bäst motsvarade kraven och blev därmed ny sotningsentreprenör på Ekerö från den 1/7.

Måluppföljning 2009

Inriktningsmål

Brand ska upptäckas och släckas inom 2 minuter i byggnader där människor finns närvarande.

År 2010 ska samtliga verksamhetsutövare i medlemskommunerna ha ett systematiskt brandskyddsarbete (SBA).

Vid räddningsinsatser ska räddningsskytska vara på plats inom 8 minuter (genomsnitt).

Ingen brandskada ska uppstå utanför den brandcell där branden börjar och ingen person ska omkomma utanför brandcellen där branden börjar.

Måluppföljelse

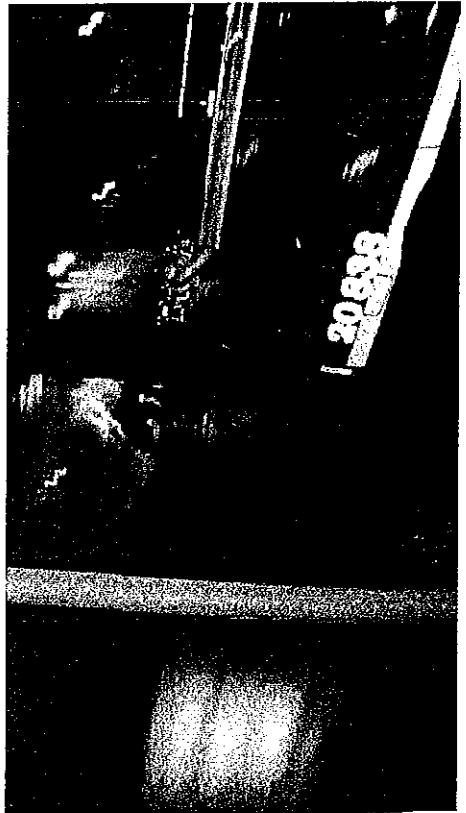
Det totala antalet brander i byggnader som brandskyddet för känomedom om har minskat med 3 % jämförda med 2008. Informations- och utbildningsarbetet har fortsatt och totalt 11 500 personer har deltagit vid våra utbildnings- och informationsutlåtaren.

Tilfällsarbete har fokuserats på de anläggningar där brandskyddet enligt vår bedömning inte varit tillräckligt bra. Vid de tillfällen som vi genomfört under 2009 bedömdes att ca 70 % av anläggningarna har ett fungerande SBA vilket är den bästa siffran någonsin.

Under 2010 börjar vi erbjuda med ett nytt tillämningskoncept med syfte att stödja den enskilde till ett bra brandskydd.

Under 2009 fortsatte vi att fokusera på lärmanntjänsttiden, det vill säga den tid som går från att någon ringor 112 till dess att hjälp är på väg. Under våren startade vi ett gemensamt kvalitetsarbete tillsammans med SOS Alarm. Statistisk analys gjordes, rullor för enkätades och viken av snabb hantering påtalades. Resultatet såg vi redan under hösten då den totala lärmanntjänsttiden minskade med en hel minut. Ett resultat av detta är att även framkomsthöjerna minskat märkbart under året. Under den senare delen av 2009 var lärmanntjänsttiden ca 9,5 minut på så kallade "Julo 1-uppdrag". Under 2007 var motsvarande tid ca 11 minuter. Digital utvärdering som precis har mörts ger möjlighet till fortsatt positiv utveckling.

En person omkom i samband med brand i förbundets medlemskommuner under 2009 vilket är en ovanligt låg siffra. I Stockholms län, men utanför förbundets område, inträffade flera tragiska och uppmärksammade dödsfall utanför räddningsområdet. Det visar hur viktigt det är att skapa förståelse mellan lärmanntjänsten. När det gäller brandspridning kan vi inte märka någon närmare förändring från tidigare år.

Förvaltningsberättelse

Ekonomiskt resultat

Årets överskott blev 7,4 Mkr. Det beror främst på det utökade lärom- och ledningsarbete med Brandkåren Ålunda och räddningskåren i Nacka kommun. Kostnaderna förändrade dessa inäkter har med en förändring börjat falla ut först kring halvårsskiftet. Kostnader som hänsen till uppstarten av det utökade samarbete-räkna förtällda under 2010-2011. Årets överskott är av enligt skat- raktär 6,5 Mkr avsätts för att täcka de kostnader som kopplas till det utökade samarbetet i vår gemensamma lärom- och ledningsorga- nisation 2010-2011 och/eller för att täcka ökade pensionskostnader 2019-2021.

Balanskravet

Årets justerade resultat blev 6,5 Mkr sedan hänsyn tagits till realis- tionsvinster på 0,6 Mkr samt återställning av förra årets justerade resultat på 0,3 Mkr. Balanskravet är uppfyllt.

God ekonomisk hushållning

Förbundets finansiella mål för god ekonomisk hushållning överens- stämmer med kommunlagens regler om en ekonomi i balans. I övrigt omfattar medlemskommunernas finansiella mål för god ekonomisk hushållning även förbundet. Förbundets inriktningsmål i budgeten motsvarar de verksamhetsmässiga målen för en god ekonomisk hushållning. Målen är uppfyllda för år 2009 då vi klarat balanskravet och inriktningsmålen.

Verksamhet

Vår räddningscentral, Räddningscentralen Stockholms län, hanterar sedan 17-årsalet även lärom och ledning i Nacka kommun och Brandkåren Ålunda. Därmed omfattar vår räddningsregion idag 17 kommuner med nästan 850 000 invånare.

I juli förklarades samarbetet med Nacka kommun. Då ingick vi ett avtal om ett lärom drift och räddningsläsning i Nacka kommun med anställd personal och köp av inventarier med sikte på ett medlemskap 1 januari 2010.

Räddningsinsatserna i medlemskommunerna ökade med 10,1 % till 9 905 insatser. Tillsammans står trafikolyckor, förorenad brand/undersökning och återställning före främsta orsaker för den största ökningen av våra räddningsinsatser.

Investeringar

Investeringarna uppgick till 22,5 Mkr (2008 12,6 Mkr). Det var 7,1 Mkr över budget (2008 11,9 Mkr under budget). Orsaken till årets investeringsöverskott är köpet av inventarierna i Nacka brandskydd för 10,6 Mkr, en fördröjd leverans av en sällskott till en kostnad av 2,0 Mkr som larms med i budget 2008 och en obudgeterad släckbil för 0,6 Mkr samt att inskaffning av en räddningsrobot som budgeterats till 1,5 Mkr har flyttats fram till 2010.

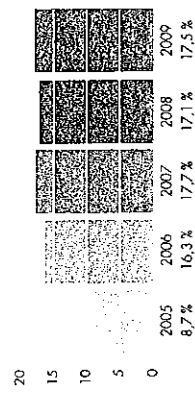
Personal

Vår sällskott var vi netto 362,5 årsarbetare (föregående år 313). Utöver dessa tillkommer 78 deltidssamarbetsmän (89) och 126 räddningsstämman (14) motsvarande 9 årsarbetare (9). Utbetalda löner har uppgått till 130,9 Mkr (122,8) och arvoden till förtroendevalda till 0,8 Mkr (0,8).

Pensionsmedelsförvaltning

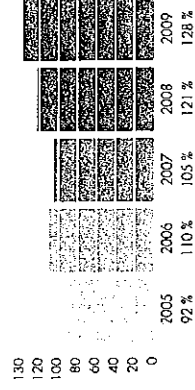
Pensionsförpliktelserna inklusive ansvärsförbindelse, avsättningsför- pensioner och kortfristig avgiftsbasierad ålderspension uppgår till 250 Mkr (233,7), vilket är en ökning från föregående år med 16,3 Mkr (ökning med 15,2). Likviditetsöverskottet förvaltas i egen regi och används till investeringar i fastigheter, maskiner och inventarier.

Soliditet

Eget kapital i procent av de totala tillgångarna eller graden av egenfinansierade tillgångar.

Likviditet

Omsettningsförmåga i procent av kortfristiga skulder eller betalningsberedskapen på kort sikt.

Resultaträkning

Tkr	Not	2009	2008
Verksamhetens intäkter	Not 1	38 375	22 455
Verksamhetens kostnader	Not 2	-246 780	-234 941
Jämförelseförändringar	Not 2	0	0
Avskrivningar	Not 5	-13 320	-12 648
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		-220 725	-225 134
Kommunbidrag	Not 3	233 967	227 823
Finansställa intäkter		503	2 213
Finansställa kostnader		-6 313	-3 679
RESULTAT FÖRE EXTRAORDINÄRA POSTER		7 432	1 223
ÅRETS RESULTAT	Not 4	7 432	1 223

Balansräkning

Tkr	Not	2009	2008
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar		112 671	104 032
Immateriella anläggningstillgångar		0	0
Not 5			
Materiala anläggningstillgångar		39 429	40 736
mark, byggnader och tekniska anläggningar		73 242	63 298
maskiner och inventarer		0	0
övriga materiella anläggningstillgångar		0	0
Finansiella anläggningstillgångar		0	0
Omsättningstillgångar		130 608	101 998
Förärd		0	0
Fordringar	Not 7	55 986	47 787
Kortfristiga placeringar		0	0
Kassa och bank		74 622	54 211
SUMMA TILLGÅNGAR		243 279	206 030

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

Eget kapital	Not 8	42 575	35 143
öfver årets resultat		7 432	1 223
Avsättningar	Not 9	98 500	84 168
Avsättningar för pensioner		98 500	84 168
Andra avsättningar		0	0
Skulder		102 204	86 719
Långfristiga skulder	Not 10	0	2 600
Kortfristiga skulder	Not 11	102 204	84 119
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		243 279	206 030
Anter och ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser som inte uppljagts bland	Not 9	143 625	142 129
skulder eller avsättningar	Not 12	5 791	11 408
Övriga ansvarsförbindelser			

Kassaflödesanalys

Tkr	Not	2009	2008
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat		7 432	1 223
Justering för realisationsvinster	Not 6	-445	-1 427
Justering för avskrivningar		13 320	12 648
Justering för avsättningar till pensioner	Not 9	14 322	14 988
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		34 633	27 442
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-8 199	1 382
Ökning/minskning lördel och varulager			
Ökning/minskning kortfristiga skulder	Not 11	18 085	1 303
Medel från den löpande verksamheten		44 535	30 127
INVESTERINGS/VERKSAMHETEN			
Förvärf av materiella anläggningstillgångar		-22 599	-12 587
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		985	1 686
Förvärf av immateriella anläggningstillgångar	Not 6		
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar			
Förvärf av finansiella anläggningstillgångar			
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar			
Medel från investeringsverksamheten		-21 514	-10 901
FINANSIERINGS/VERKSAMHETEN			
Nyupplagda lån		-2 600	-2 600
Amortering av skuld			
Ökning långfristiga fordringar			
Minskning långfristiga fordringar			
Medel från finansieringsverksamheten		-2 600	-2 600
ÅRETS KASSAFLÖDE		20 411	18 628
Likvida medel vid årets början		54 211	37 585
Likvida medel vid årets slut		74 622	54 211

Investeringsredovisning

Tkr	Investeringsslag				Differens
	<2008	2008	2009	summa	
INVESTERINGSPROJEKT					
Musko brandstation		1 115	0	1 115	-1 115
Periodiskt underhållet fastig.	1 650	1 200	2 850	2 641	209
Summa fastigheter	0	1 650	1 200	2 850	209
Stäckbilar	3 000	2 000	5 000	4 881	119
Lastvagn/lastväxartank	1 950	2 100	4 050	4 504	-454
Höjdfordon	0	0	0	0	0
Räddningsbilar	1 200	1 079	0	1 079	121
Transportfordon	45	2 200	2 200	3 644	801
Räddningsrobot	1 500	1 500	0	0	1 500
Modern utlämningsst.	11 000	10 000	5 500	5 812	20 688
Övertagna invent. från Nacka			10 599		-10 599
Övriga inventarier	2 800	3 000	5 800	4 533	1 267
Summa mask. och invent.	12 995	21 300	14 200	21 520	-7 320
Totalsumma	12 995	22 950	15 400	28 209	-7 109

Noter

Tkr	2009	2008

NOT 1 VERKSAMHETENS INTÄKTER

Posten övrigt ingår realisationsvinster enligt not 6. Realisationsförbrukar ingår i posten övrigt i not 2.	1 415	1 381
De ökande intäkterna för larm och ledning har medfört den realiserade ökning av posten övriga intäkter kommuner, fördelning och staten.	20 738	1 907
	396	213
	10 563	11 437
	2 960	3 403
	2 744	2 558
	619	1 556
Summa externa intäkter	39 375	22 455

NOT 2 VERKSAMHETENS KOSTNADER

Övertagande av personal från Nacka är orsaken till ökningen av posten löner, anoden och kostnadsersättningar.	4 362	4 778
	133 650	124 004
	67 212	70 663
	4 040	4 813
	13 689	12 636
	7 962	6 006
	7 557	4 408
	8 428	7 603
Summa externa kostnader	246 780	234 900

NOT 3 KOMMUNIBIDRAG

KOMMUN	ANDEL 08	ANDEL 07
Bolkyrka	13,11 %	13,11 %
Ekerö	8,54 %	8,54 %
Henne	18,91 %	18,91 %
Huddinge	21,46 %	21,46 %
Nykvarn	1,67 %	1,67 %
Nyström	7,11 %	7,11 %
Salem	2,81 %	2,81 %
Södertälje	16,12 %	16,12 %
Tyresö	10,27 %	10,27 %
Summa	100,00 %	100,00 %
		27 961
		18 214
		17 899
		44 791
		53 163
		4 530
		16 717
		5 823
		35 686
		22 890
Summa		233 967

NOT 4 ÅRETS RESULTAT

Årets resultat enligt resultatövningen	7 432	1 223
Avger samtliga realisationsvinster	-615	-1 534
Återsättning av tidigare års justerade resultat	-311	0
Justerat resultat enligt balanskravet	6 506	-311

NOT 5 AVSKRIVNINGAR/MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILGÅNGAR

Akkumulerat anskaffningsvärde	198 648	178 571
Akkumulerade avskrivningar	-85 977	-75 539
Netto	112 671	103 032
Märk- och byggnader	39 429	40 706
Maskiner o mikroverktyg	1 188	1 120
Inventarer	3 451	745
Transportmedel	59 874	53 169
Förhållningsavgifter ej ägda fastigheter	401	463
Övriga maskiner och inventarer	8 328	7 610
Summa	112 671	104 032

Noter

Tkr	2009	2008

NOT 6 SÄLDA OCH UTRANGERADE ANLÄGGNINGSTILGÅNGAR

Anskaffningsvärde	2 432	1 190
Akkumulerade avskrivningar	1 862	-931
Nettovärde	4 314	269
Försäljningspris	995	1 686
Realisationsvinst	615	1 534
Realisationsförlust	-170	-107
Nettovinst	445	1 427

NOT 7 FÖRDRINGAR

Kundfordringar	49 891	43 025
Förutbetalda kostnader o upplupna intäkter	3 323	2 536
Övriga kortfristiga fordringar	2 772	2 226
Summa	55 986	47 787

NOT 8 EGGET KAPITAL

Ingående eget kapital	35 143	33 920
Årets resultat	7 432	1 223
Utgående eget kapital	42 575	35 143
varav avsett till framtida pensionskostnader	0	0

NOT 9 PENSIONSFOKULTELSER

Pensionsförpliktelsetema beräknas av KPA enligt TIPS 07. Livförsäkringskostnad för pensionskostnader 24,26% skattet förvaltas i egen regi och används till investeringar i fastigheter, maskiner och inventarer.	6 279	5 841
Avgiftsbeslämd ålderspension	1 601	1 596
Särskild löneskatt på pensionskostnader	7 880	7 437
Summa kortfristigt pensionskostnad	79 269	67 735
Särskild löneskatt	19 231	16 433
Summa avsättning för pensioner	98 500	84 168
Ansvarsförbindelse för pensioner inlöjande före 1998	115 584	114 380
Särskild löneskatt	28 041	27 749
Summa ansvarsförbindelse pensioner	143 625	142 129
Totala pensionsförpliktelser	250 005	233 734

NOT 10 LÅNGFRISTIGA SKULDER

Långfristigt banklån	2 600	5 200
varav kortfristig del	-2 600	-2 600
Summa	0	2 600

NOT 11 KORTFRISTIGA SKULDER

Skuld till kreditinstitut och kunder	2 600	2 600
Leveransför	12 777	9 849
Skatteavdrags	9 221	7 365
Upplypna personalkostnader	31 548	24 746
Övriga uppl kostnader och förutbetalda intäkter	46 059	40 559
Summa	102 204	84 119

NOT 12 ÖVRIGA ANSVARSFÖRBINDELSER

Hyra fastigheter inom ett år	5 501	5 501
Hyra fastigheter inom 2-5 år	0	5 501
Leasing inventarer inom ett år	115	141
Leasing inventarer inom 2-5 år	175	265
Summa hyres- och leasingavtals resterande värde	5 791	11 408
Årets avgift	5 838	6 004

Redovisningsprinciper

Förbundet redovisar enligt lagen om kommunal redovisning och följer god redovisningssed samt anvisningar lämnade av Rådet för kommunal redovisning (RKFR).

Anläggningsläggningar upptas i balansräkningen till anskaffningsvärdet, inräskat med investeringsbidrag och gjorda avskrivningar.

Avskrivningar följer i princip rekommendationer från Sveriges Kommuner och Landsting om avskrivningstider och startar den månad anskaffning sker eller, vid större projekt, den månad vi tar anläggningen i drift.

Upplyppta räntor skuldörs.

Leverantörs- och kundfakturer med väsentliga kostnads- och inläktposter periodiseras.

Löner, semester och kompenserad övertid periodiseras. Upplyppta löner, outtagen semester och kompenserad övertid, inklusive sociala avgifter skuldbokförs.

Pensionskostnad. Avgiftsbärande fäderspension redovisas som kortfristig skuld. Avsättning för pensioner inlämnade från och med 1998 redovisas som avsättning i balansräkningen. Pensioner inlämnade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse i enlighet med den kommunala redovisningslagen.

Särskild löneskatt ingår i beloppen för pensioner under kortfristiga skulder, avsättningar och ansvarsförbindelser.

Hyrer- och leasingavtals restskulder under återstående löptid redovisas som ansvarsförbindelse inom linjen i balansräkningen. RKFRs rekommendation nr. 13.1 tillämpas.

Revisionsberättelse för år 2009

Vi har granskat kommunalförbundets verksamhet under år 2009.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och fastställt revisionszeglamente.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i "Revisorernas redogörelse för 2009" och övriga till berättelsen fogade bilagor.

Förbundsdirektionen har godkämt årsredovisningen.

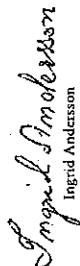
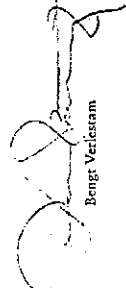

Vår granskning visar att årsredovisningen i all väsentlighet är upprättad i enlighet med kommunala redovisningslagen och god redovisningssed. Granskningen visar vidare att resultatet ligger i linje med fastställda finansiella och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning.

Vi tillstyrker att förbundsdirktionen och de enskilda förreodevalda i detta organ beviljas ansvarsfrihet.

Värby gård 2010-03-19

Driftsredovisning

Tkr	Utfall 2009	Budget 2009	Diff %	Utfall 2008	Diff %
STAB OCH GEMENSAMT					
Inläkter	246	0	0	18	1 267
Personalkostnader	-11 900	-11 879	0	-10 502	-13
Övriga kostnader	-2 909	-3 939	26	-4 238	31
Netto	-14 563	-15 818	8	-14 722	1
PRODUKTION					
Inläkter	36 697	19 055	93	19 982	84
Personalkostnader	-168 603	-163 627	-3	-160 740	-5
Övriga kostnader	-38 101	-32 372	-18	-30 937	-23
Netto	-170 007	-176 944	4	-171 695	1
FASTIGHETER					
Inläkter	2 431	2 433	0	2 456	-1
Lokalhyra	-5 119	-5 500	7	-5 439	6
Övriga kostnader	-9 111	-9 010	-1	-7 507	-21
Netto	-11 799	-12 077	2	-10 490	-12
FINANSIERING					
Medlemsavgifter	233 967	233 967	0	227 823	3
Utbetalda pensioner	-16 241	-17 867	9	-16 747	3
Förändring pensionskuld	-8 138	-8 320	2	-11 522	29
Räntenetto	-5 787	-2 741	-111	-1 424	-306
Netto	203 801	205 039	-1	198 130	3
Summa inläkter	273 341	255 455	7	250 279	9
Summa personalkostnader	-204 862	-201 693	-2	-199 502	-3
Summa övriga kostnader	-61 027	-53 562	-14	-49 554	-23
Netto	7 432	200	-1	1 223	508
Akkumulerat eget kapital	42 575	35 384		35 143	

 Marthe Dahlberg
 Yvonne Berglund
 Ingrid Andersson
 Bengt Verictram
 Jan Edvin Henriksson

Handwritten initials

Vår förbundsledning 2009

Bakre raden: Tommy Lundin, Christina Zedlitz, Bo Claesson, Kennet Bergh, Anders Linder och Roland Dehlin. Mellesta raden: Olla Chevallier, Pella Svensson, Axel Åvan, Lembit Vilku, Gilbert de Wendel, Ulric Andersson, Rolf Carlsson och Lennart Koldén. Främre raden: Karin Roslund, Gunnel Trelle, Maria Länestad, Erling Brunin, Peter Carlsson, Susanne Bergström och Ewa Löfvar. Konradsson, Sakras på bilden: Anders Arnesson, Ilja Balfjan, Dan Fagerlund, Bert Grönqvist och Anders Peterson.

Botkyrka kommun

Anders Arnesson (s) ledamot
Anders Pettersen (m) ledamot
Christina Zedlitz (s) ersättare
Bo Claesson (kd) ersättare

Ekerö kommun

Peter Carlsson (m) 3:e vice ordförande
Ulric Andersson (s) ersättare

Haninge kommun

Gilbert de Wendel (m) 2:e vice ordförande
Pella Svensson (s) ledamot
Tommy Lundin (m) ersättare
Gunnel Trelle (s) ersättare

Huddinge kommun

Antti Åvan (m) ordförande
Rolf Carlsson (s) ledamot
Kennet Bergh (m) ersättare
Karin Roslund (s) ersättare

Nykvarn kommun

Dan Fagerlund (mp) ledamot
Lembit Vilku (m) ersättare

Nynäs kommun

Ilja Balfjan (s) 1:e vice ordförande
Roland Dehlin (m) ersättare

Salem kommun

Lennart Koldén (m) ledamot
Berth Grönqvist (s) ersättare

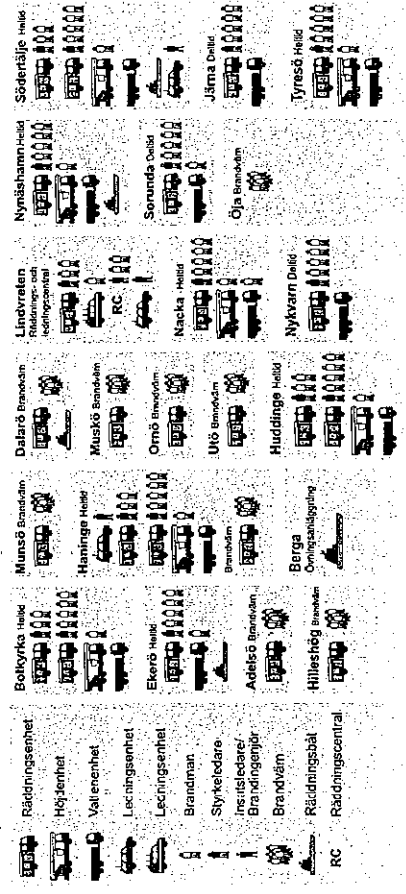
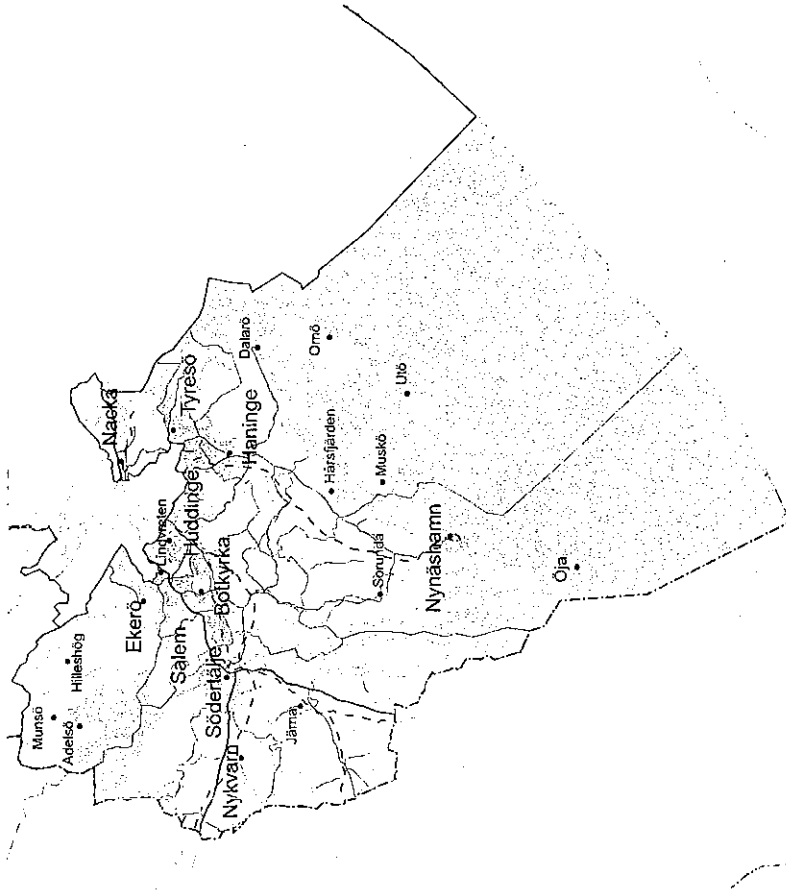
Södertälje kommun

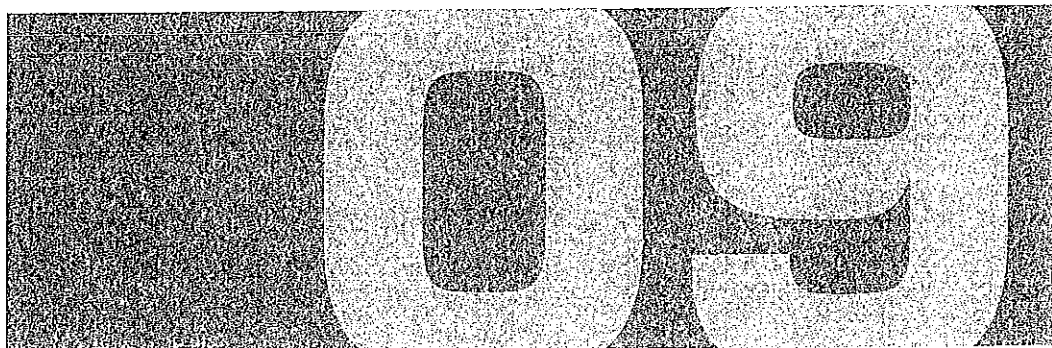
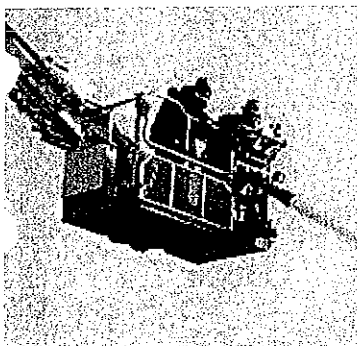
Susanne Bergström (s) ledamot
Björk Brunin (m) ledamot
Ewa Löfvar Konradsson (mp) ersättare
Maria Länestad (m) ersättare

Tyresö kommun

Olla Chevallier (m) ledamot
Anders Linder (s) ersättare

Södertörns brandförsvärsförbund

Södertörns brandförsvarsförbund
Box 563, 136 25 Haninge. Tfn 08-721 22 00, brandforsvaret@sbff.se www.sbff.se

A handwritten signature or set of initials in black ink, located in the bottom right corner of the page. The signature is stylized and appears to consist of a large, sweeping stroke followed by the letters 'LX'.

Ersätтарыttrande till kommunstyrelsen 30 mars 2010

§ 37 Årsredovisning för Tyresö kommun 2009

§ 38 Årsredovisning för Tyresö Näringslivsaktiebolag 2009

§ 39 Årsredovisning för Tyresö Bostäder AB 2009

§ 42 Årsredovisning för Södertörns Brandförsvarsförbund 2009

- Miljöpartiet noterar de inkomna årsredovisningarna, varav Södertörns Brandförsvarsförbunds årsredovisning låg på bordet på kommunstyrelsens sammanträde. Några synpunkter på dessa kan inte framföras, beroende på den alltför korta inläsnings- och förankringstiden.

Miljöpartiet de Gröna i Tyresö motionerade 19 februari 2009 om att utöka beredningsprocessen för ärenden/handlingar till nämnder och styrelser. Anledningen var den alltför knappa tiden för inläsning, beredning och förankring. Tyvärr bifölls inte motionen och problematiken kvarstår därmed.

Att få en gedigen lunta kommunstyrelsehandlingar en torsdag kväll – samma kväll som kommunfullmäktige – med sammanträde tisdagen därpå, är näst intill ett omöjligt uppdrag för en fritidspolitiker. Det är en ordning med ett stort demokratiskt underskott. Partier med mindre förtroendetid får problem att vara insatta och alltid ta ansvar i alla frågor. Vid detta tillfälle tillkom dessutom ett klimatstrategimöte några timmar innan kommunstyrelsens sammanträde som kommunstyrelsens och kommunfullmäktiges ledamöter var inbjudna till.

Kommunallagen säger att en kungörelse ska skickas minst en vecka innan ett fullmäktige. Till kommunstyrelsen och nämnder regleras inte detta. Det är emellertid minst lika viktigt eftersom det är i kommunstyrelsen besluten fattas i praktiken och då de förtroendevalda ska vara insatta i ärendena.

Marie Åkesdotter
för Miljöpartiet de Gröna i Tyresö

K.S. meddelande

2010-03-31

Till kommunfullmäktige i kommunerna

Botkyrka
Ekerö
Haninge
Huddinge
Nykvarns
Nynäshamn
Salem
Södertälje
Tyresö

Revisionsberättelse för år 2009

Direktionen för Södertörns brandförsvarsförbund godkände årsredovisningen för år 2009 den 19 mars 2009.

Revisorerna har undertecknat revisionsberättelsen den 19 mars 2009. Bilagt översändes revisionsberättelse i original med tre bilagor.

Årsredovisningen kommer att sändas ut i 100 exemplar till varje medlemskommun i början på vecka 15.

Med vänlig hälsning

SÖDERTÖRNS BRANDFÖRSVARSFÖRBUND

Lena Larsen
Ekonomichef

Bilaga: revisionsberättelse med bilagor

Södertörns brandförsvarsförbund

Postadress
Box 563
136 25 Haninge

Orgnr
222000-0737

Telefon
Växel 08-721 22 00
Direkt 08-721 22 82

Internet
lena.larsen@sbff.se
www.sbff.se

Besöksadress
Mogårdsvägen 2, Vårby

Telefax
08-721 22 23

Medlemskommunernas
kommunfullmäktige

REVISIONSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2009

Vi har granskat kommunalförbundets verksamhet under år 2009.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och fastställt revisionsreglemente.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i "Revisorernas redogörelse för 2009" och övriga till berättelsen fogade bilagor.

Förbundsdirektionen har godkänt årsredovisningen.

Vår granskning visar att årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med kommunala redovisningslagen och god redovisningssed. Granskningen visar vidare att resultatet ligger i linje med fastställda finansiella och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning.

Vi tillstyrker att förbundsdirektionen och de enskilda förtroendevalda i detta organ beviljas ansvarsfrihet.

Vårby gård 2010-03-19

Märtha Dahlberg

Yvonne Berglund

Ingrid Andersson

Bengt Verlestam

Jan-Edvin Henriksson

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:
Revisorernas redogörelse (nr 1)
De sakkunnigas rapporter i olika granskningar (nr 2-3)

REVISORERNAS REDOGÖRELSE FÖR ÅR 2009

1 ALLMÄNT

Vi har under året genomfört vår granskning i enlighet med kommunallagen, god revisions sed i kommunal verksamhet samt fastställt revisionsreglemente.

Bengt Verlestam har valts som revisor i förbundet fr o m 2009-06-01 av Tyresö kommuns fullmäktige. På motsvarande sätt har Ingrid Andersson valts som revisor av Nynäshamns kommuns fullmäktige fr o m 2009-12-10.

Vi har under året diskuterat aktuella frågor med förbundets tjänstemannaledning. Vår lagreglerade initiativrätt i förbundsdirektionen har däremot inte använts i något granskningsärende under året.

Komrev, inom PricewaterhouseCoopers, har biträtt oss i vårt granskningsarbete.

2 INRIKTNING OCH OMFATTNING

Målsättningen med revisionsarbetet är att främja ändamålsenlighet, effektivitet, rättvisande räkenskaper och god intern kontroll. Utifrån denna målsättning utarbetas revisionsplanen, som innehåller granskningsinsatser inom förvaltnings- och redovisningsrevision. Prioritering av revisionsinsatserna sker utifrån väsentlighet och risk.

Förvaltningsrevision genomförs i form av verksamhetsinriktade granskningar inom olika väsentliga områden. Granskningsinsatserna syftar till att ge impulser till en effektivisering av verksamheten samt öka ändamålsenligheten.

Redovisningsrevision genomförs i form av granskning av årsredovisning, delårsrapport, olika redovisningsrutiner etc. Dessa insatser syftar till att främja rättvisande räkenskaper och god intern kontroll.

3 RESULTAT

3.1 Allmänt

Fastställd revisionsplan för 2009 har genomförts inom den ekonomiska ram som fastställts.

3.2 Årsredovisning och delårsrapport

Efter genomförd granskning av årsredovisningen kan vi konstatera att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsredovisningen är upprättad i enlighet med kommunala redovisningslagen (KRL) och god redovisningssed.

Revisionsrapport över granskning av årsredovisningen har överlämnats för kännedom till förbundsdirektionen.

Vi har granskat delårsrapporten och vår bedömning är att rapporten i allt väsentligt upprättats i enlighet med KRL och god redovisningssed. Med anledning av granskningen har ett utlåtande överlämnats till förbundsdirektionen.

3.4 System och rutiner samt intern kontroll

Inom ramen för granskningen av årsredovisningen har vi även granskat nedanstående områden.

Verifikationsmaterial

Vår stickprovsmässiga granskning visar att verifikationsmaterialet håller en god standard.

Intern kontroll

Med anledning av vår tidigare granskning av ansvarsutövande har förbundsdirektionen 2004-09-17 fastställt ett reviderat reglementet för intern kontroll, budgetansvar och attester. Utifrån detta fastställs årliga planer för intern kontroll. Vi kan konstatera att återrapportering av plan för intern kontroll har skett till direktionen 2010-02-05.

Granskningsresultatet, från ovanstående delområden, finns dokumenterat i revisionsrapporten över granskning av årsredovisning 2009.

3.5 Förvaltningsrevision

Enligt fastställd revisionsplan för 2009 har vi genomfört en granskning av förbundets arbete med olycksundersökningar. Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att förbundet huvudsakligen genomför olycksundersökningar i skälig omfattning och med tillräcklig kvalitet, men att dokumentation av förenklade undersökningar och omfattningen av fördjupade undersökningar, som inte är brandutredningar, är exempel på utvecklingsområden.

Revisionsrapporten överlämnades för besvarande till förbundsdirektionen, med en skrivelse daterad 2009-12-03. Ett förslag till svar har utarbetats av förvaltningen och diskuterats på slutrevisionen för 2009. Svaret kommer formellt att behandlas på direktionens aprilsammanträde.

Vi har även översiktligt följt upp det förvaltningsrevisionella projekt, kring förbundets tillsynsverksamhet, som genomfördes under 2008. Uppföljningen visar att våra åtgärdsförslag i allt väsentligt har beaktats.

Revisionsrapport

Granskning av årsredovisning 2009

Södertörns brandförsvarsförbund

Mars 2010

Jan Nilsson

Åsa Sandgren

Frida Enocksson

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Inledning	4
2.1	Bakgrund	4
2.2	Revisionsfråga och metod	4
3	Granskningsresultat.....	5
3.1	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	5
3.1.1	Förvaltningsberättelse.....	5
3.1.2	Balanskrav	8
3.1.3	God ekonomisk hushållning	9
3.2	Rättvisande räkenskaper.....	9
3.2.1	Resultaträkning	9
3.2.2	Balansräkning	10
3.2.3	Kassaflödesanalys.....	10
3.2.4	Redogörelse för tillämpade redovisningsprinciper	11
3.3	Intern kontroll.....	11

1 Sammanfattning

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål direktionen beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Efter genomförd granskning bedömer vi att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Vidare bedömer vi att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper samt är upprättad enligt KRL och god redovisningssed.

Vi instämmer i förbundets bedömning av att balanskravet för 2009 har uppfyllts. Årets resultat är 7 432 tkr, men efter att hänsyn tas till realisationsvinster på 615 tkr och täckning av förra årets justerade negativa resultat på 311 tkr, blir det justerade resultatet vid avstämning mot balanskravet 6 506 tkr. Detta är kommenterat under en särskild rubrik i förvaltningsberättelsen och särskild not i resultaträkningen kring avstämning av balanskravet.

Vidare instämmer vi i kommunalförbundets bedömning av att resultatet i årsredovisningen är förenligt med förbundets finansiella och verksamhetsmässiga mål kring god ekonomisk hushållning, vilket innebär en ekonomi i balans samt att förbundets inriktningsmål i huvudsak är uppfyllda. Detta är kommenterat under en särskild rubrik i förvaltningsberättelsen.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

I den kommunala redovisningslagen (KRL) regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är förbundsdirektionen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande och godkännande.

2.2 Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bland annat till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9 a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fastställts. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål direktionen beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse (inkl drift- och investeringsredovisning)
- Resultaträkning

- Balansräkning
- Kassaflödesanalys

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har vidare granskats.

Vi har även bedömt förbundets ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som direktionen beslutat om. Vidare sker en översiktlig granskning kring verifikationsmaterial och att återrapportering har skett till direktionen av den fastställda planen för intern kontroll.

Granskningen har utförts enligt god revisionsred. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

3 Granskningsresultat

Granskningsresultatet redovisas utifrån följande delavsnitt:

- Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomisk ställning
- Rättvisande räkenskaper
- Intern kontroll

3.1 Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1 Förvaltningsberättelse

3.1.1.1 Översikt över utvecklingen av verksamheten

Vi har granskat att förvaltningsberättelsen lämnar tillräckliga uppgifter om:

- Obligatorisk information i enlighet med KRL och RKR:s rekommendationer
- Sådana förhållanden, som inte skall redovisas i balansräkning eller resultaträkning, men som är viktiga för bedömning av ekonomin
- Händelser av väsentlig betydelse som har inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut

- Förväntad utveckling
- Väsentliga personalförhållanden, bl a den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaron
- Annat av betydelse för styrning och uppföljning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i allt väsentligt överensstämmer med kraven i KRL.

Analys och rättvisande bedömning av ekonomi och ställning. Analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen bedöms ge en rättvisande bild. Till de uppgifter som redovisas i balans- och resultaträkning, finns kompletterande uppgifter som är viktiga för bedömning av förbundets ekonomi och ställning. Detta i form av soliditetsutveckling under en femårsperiod. Förvaltningsberättelsen innehåller även andra finansiella nyckeltal, såsom likviditetsmått. Vidare finns information i förvaltningsberättelsen om pensionsmedelsförvaltningen samt en beskrivning av tillämpade redovisningsprinciper.

Händelser av väsentlig betydelse. I förvaltningsberättelsen finns en redovisning av viktiga händelser under året. Utifrån den kunskap vi har om förbundets verksamhet, via direktionsprotokoll m m, bedöms väsentliga händelser under året kommenterade i förvaltningsberättelsen.

Förväntad utveckling (framtidsperspektivet). Av förvaltningsberättelsen framgår den förväntade utvecklingen inom olika områden, bl a under rubriken "Ett starkt brandförsvaret i tio kommuner". Delar av redovisade inriktningsmål ger vidare en bild av den, utifrån förbundsperspektiv, önskvärda framtida utvecklingen.

Väsentliga personalförhållanden. Den personalekonomiska redovisningen innehåller uppgifter om väsentliga personalförhållanden, bl a i form av personalsammansättning, mångfald, personalkostnader och chefsförsörjningsprogram. Statistik över sjukfrånvaron redovisas vidare i enlighet med reglerna i KRL.

Andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av kommunalförbundets verksamhet. Detta område avser information och analys rörande prestationer, kvalitet och mål. Information om mål och -uppfyllelse redovisas i förvaltningsberättelsen, utifrån fastställda inriktningsmål. Av redovisningen framgår att förbundet arbetar aktivt med samtliga mål.

3.1.1.2 Investeringsredovisning

Vi har granskat att:

- Investeringsredovisningen visar kommunalförbundets totala investeringsverksamhet
- Investeringsredovisningen är uppställd enligt god redovisningssed
- Beloppen i investeringsredovisningen överensstämmer med årets bokföring
- Posterna i investeringsredovisningen är överförda till balansräkningen och kassaflödesanalysen
- Jämförelse med tidigare år görs
- Avvikelser i förhållande till budget och investeringskalkyler har analyserats och kommenterats

Bedömning och iakttagelser

Investeringsredovisningen bedöms i allt väsentligt ge en rättvisande bild av årets investeringar.

Investeringsredovisningen är avstämd mot bokföringen. Inga avvikelser har noterats. Redovisningen ger en samlad bild av förbundets totala investeringsverksamhet och objektsvis uppdelning sker.

Nettoinvesteringarna överensstämmer med motsvarande uppgifter i balansräkning och kassaflödesanalys.

I investeringsredovisningen görs jämförelser med tidigare år. Övergripande kommentarer till investeringsutfallet finns i förvaltningsberättelsen.

Investeringarna redovisas direkt i balansräkningen, vilket innebär att kodning av kostnadslag inte sker (påverkar t ex statistikuttag¹). Ett alternativ är en renodlad investeringsredovisning.

¹ Eftersom det räkenskapsammandrag som kommunalförbund lämnar till SCB är betydligt mindre detaljerat än för en kommun har frågan om kodning på kostnadslag mindre betydelse.

3.1.1.3 Driftredovisning

Vi har granskat att:

- Budgeterade och redovisade kostnader och intäkter redovisas i sammanfattning
- Redovisade intäkter och kostnader överförs riktigt från den systematiska bokföringen
- Samma periodiseringsprinciper gäller för både budget och redovisning
- Jämförelse med tidigare år görs
- Driftredovisningen är analyserad i förhållande till ekonomi och fastställda mål samt överensstämmer med resultaträkningen

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att driftredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till direktionens fastställda budget.

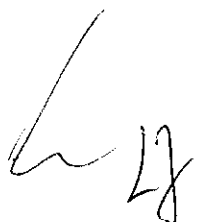
Budgeterade och redovisade kostnader redovisas i sammandrag och har överförs riktigt från den systematiska bokföringen och samma redovisningsprinciper gäller. Driftredovisningen överensstämmer vidare med resultaträkningen.

I driftredovisningen görs jämförelser med tidigare år. Övergripande kommentarer till utfallet på aggregerad nivå finns i förvaltningsberättelsen, vilket även gäller måluppfyllelsen.

3.1.2 Balanskrav

Vi har granskat att:

- Förbundets bedömning av om balanskravet har uppfyllts, dvs att det finns en "balanskravsutredning" i enlighet med KRL 4:4 och KL 8:5
- Om det i förvaltningsberättelsen anges när och på vilket sätt man avser att göra den i kommunallagen (KL 8:5) föreskrivna reglering i de fall ett negativt resultat uppvisas
- Om det i förvaltningsberättelsen lämnas upplysning om hur tidigare års negativa resultat har reglerats
- Om det i förvaltningsberättelsen framgår skälen till att inte reglera ett negativt resultat, i de fall direktionen har beslutat att en sådan reglering inte skall ske

Bedömning och iakttagelser

Vi instämmer i förbundets bedömning av att balanskravet för 2009 har uppfyllts. Årets resultat är 7 432 tkr, men efter att hänsyn tas till realisationsvinster på 615 tkr och täckning av förra årets justerade negativa resultat på 311 tkr, blir det justerade resultatet vid avstämning mot balanskravet 6 506 tkr. Detta är kommenterat under en särskild rubrik i förvaltningsberättelsen och en särskild not i resultaträkningen kring avstämning av balanskravet.

I och med ovanstående finns inga tidigare års negativa resultat finns kvar att reglera.

3.1.3 God ekonomisk hushållning

Vi har granskat måluppfyllelsen för direktionens finansiella och verksamhetsmässiga mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning

Bedömning och iakttagelser

Vi instämmer i kommunalförbundets bedömning av att resultatet i årsredovisningen är förenligt med förbundets finansiella och verksamhetsmässiga mål kring god ekonomisk hushållning, vilket innebär en ekonomi i balans samt att förbundets inriktningsmål i huvudsak är uppfyllda. Detta är kommenterat under en särskild rubrik i förvaltningsberättelsen.

3.2 Rättvisande räkenskaper

3.2.1 Resultaträkning

Vi har granskat att:

- Resultaträkningen är uppställd enligt KRL
- Resultaträkningen i allt väsentligt redovisar årets samtliga externa intäkter och kostnader
- Noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer av resultaträkningens poster samt möjliggör avstämning mot balanskravet
- Resultaträkningens innehåll är rätt periodiserat

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild över årets resultat.

Resultaträkningen är uppställd i enlighet med KRL (vissa poster enligt lagens uppställning är ej tillämpligt för kommunalförbund).

Noter finns i tillräcklig omfattning och resultaträkningens innehåll är i allt väsentligt rätt periodiserat.

3.2.2 Balansräkning

Vi har granskat att:

- Balansräkningen är uppställd enligt KRL
- Noter finns i tillräcklig omfattning
- Upptagna tillgångar, avsättningar och skulder existerar, tillhör förbundet och är fullständigt redovisade och rätt periodiserade
- Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats enligt principerna i KRL
- Föregående års utgående balanser har överförts rätt som årets ingående balanser
- Specifikationer till utgående balanser finns i tillräcklig omfattning
- Årets resultat överensstämmer med resultaträkningen

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättningar, skulder och eget kapital.

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter. Bilagor och specifikationer till huvudboken finns i tillräcklig omfattning.

Föregående års utgående balanser har överförts rätt som årets ingående balanser.

Vi bedömer att tillgångarna, avsättningarna och skulderna i allt väsentligt existerar, är fullständigt redovisade och rätt värderade samt i allt väsentligt rätt periodiserade.

3.2.3 Kassaflödesanalys

Vi har granskat att:

- Kassaflödesanalysen uppfyller grundkravet enligt KRL
- Noter finns i tillräcklig omfattning
- Kassaflödesanalysens innehåll överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att kassaflödesanalysen redovisar kommunalförbundets finansiering och investeringar.

Förbundet följer RKR:s rekommendation 16.1 för kassaflödesanalys, som ställer krav på att analysen ska redovisa betalningsflöden uppdelat på sektorena: Löpande verksamhet, investeringar och finansiering. Kassaflödesanalysen ska vidare mynna ut i förändringen av likvida medel.

Noter saknas till kassaflödesanalysen. Årets poster kan enkelt härledas från övriga delar i årsredovisningen, varför noter ej behövs för dessa.

Överensstämmelse finns mellan kassaflödesanalysen och motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

3.2.4 Redogörelse för tillämpade redovisningsprinciper

Vi har granskat om årsredovisningen lämnar information om tillämpade redovisningsprinciper samt lämnar tilläggsupplysningar i tillräcklig omfattning.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att årsredovisningen i huvudsak lämnar information om tillämpade redovisningsprinciper samt lämnar tilläggsupplysningar i tillräcklig omfattning.

3.3 Intern kontroll

Inom ramen för årsredovisningsgranskningen har vi genomfört en verifikationsgenomgång. Granskning har skett av 100 verifikationer (ca 2 %), av 5 843 på årsbasis. Detta för att följa upp verifikationsmaterialets standard och periodisering av kostnader och intäkter.

Vi har även följt upp återrapporteringen av den fastställda planen för intern kontroll 2009.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att verifikationsmaterialet håller en god standard samt att periodisering av kostnader och intäkter sker på ett tillfredställande sätt.

Med anledning av vår granskning av ansvarsutövande har förbundsledningen 2004-09-17 fastställt ett reviderat reglementet för intern kontroll, budgetansvar och attester. Utifrån detta fastställs årligen inriktningen på de planliga kontrollerna. En återrapportering av planen för intern kontroll 2009 skedde på ledningens sammanträde 2010-02-05.

Revisionsrapport

Olycksundersökningar

Södertörns brandförsvarsförbund

November 2009

Jan Nilsson

L 17

Innehållsförteckning

1	<i>Sammanfattande bedömning och rekommendationer</i>	1
2	<i>Inledning</i>	3
2.1	Bakgrund	3
2.2	Revisionsfrågor och avgränsning	3
2.3	Metod och redovisning.....	4
3	<i>Regelverk</i>	4
3.1	Externt	4
3.2	Internt	5
3.3	Kommentarer	5
4	<i>Mål, organisation och ansvarsfördelning</i>	6
4.1	Mål.....	6
4.2	Organisation och ansvarsfördelning	7
4.3	Kommentarer	7
5	<i>Nivåer, metoder och verksamhetsvolym</i>	9
5.1	Nivåer	9
5.2	Metoder.....	9
5.3	Verksamhetsvolym.....	10
5.4	Kommentarer	12
6	<i>Dokumentation av resultat</i>	13
6.1	Förenklade olycksundersökningar	13
6.2	Fördjupade olycksundersökningar	14
6.3	Kommentarer	14
7	<i>Återföring av resultat</i>	15
7.1	Allmänt.....	15
7.2	Inom förbundet	16
7.3	Kommentarer	17

1 Sammanfattande bedömning och rekommendationer

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna har Komrev, inom PricewaterhouseCoopers, granskat förbundets arbete med olycksundersökningar.

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att förbundet huvudsakligen genomför olycksundersökningar i skälig omfattning och med tillräcklig kvalitet, men att dokumentation av förenklade undersökningar och omfattningen av fördjupade undersökningar, som inte är brandutredningar, är exempel på utvecklingsområden.

Huvuddelen av de fördjupade olycksundersökningar som genomförs är brandutredningar, vars primära utgångspunkt är att kartlägga orsakerna till olyckan och olycksförloppet, men i relativt liten utsträckning fokuserar på hur insatsen genomförts. Det är dock positivt att förbundet samarbetar med MSB¹ kring brandutredningar, eftersom dessa generellt ger viktiga erfarenheter som kan användas både i förbundet och nationellt. Förbundet är vidare den räddningstjänstorganisation som under 2008 genomförde flest brandutredningar i landet.

Det finns inget fastställt politiskt mål eller övergripande riktlinjer i förbundet kring arbetet med olycksundersökningar, men en övergripande beskrivning av området i handlingsprogrammet för skydd mot olyckor.

På tjänstemannanivå finns fastställda instruktioner för insatsrapportering och brandutredning, samt ett arbetsmaterial kring riktlinjer för olycksundersökningar. Instruktionerna bedöms hålla en tillfredsställande standard, men riktlinjerna kring olycksundersökningar behöver utvecklas och formellt fastställas som en instruktion. Dokumentet har i nuvarande form ingen formell status som styrdokument i organisationen, vilket bedöms vara en brist utifrån ett styr- och ledningsperspektiv.

Sammantaget bedömer vi att styrningen inom området inte i alla delar är ändamålsenlig. Olycksundersökningar genomförs dock huvudsakligen enligt utarbetade instruktioner, riktlinjer och vedertagna metoder. System för återföring av resultat kring olycksundersökningar finns, men bedöms ytterligare kunna utvecklas främst när det gäller förenklade olycksundersökningar.

Vi kan konstatera att samtliga räddningstjänstorganisationer i landet befinner sig i ett utvecklingskede kring olycksundersökningar. I ett interkommunalt perspektiv kan vi

¹ 2009-01-01 skedde en sammanslagning av Räddningsverket, Krisberedskapsmyndigheten och Styrelsen för psykologiskt försvar, till MSB (Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap).

vidare konstatera att förbundet ligger väl framme när det gäller omfattning av gjorda undersökningar och anlitas även av andra räddningstjänstorganisationer i landet för att genomföra fördjupade olycksundersökningar. Detta visar att förbundet är känt för sina undersökningar samt upplevs ha en god kompetens inom området. Vi kan även konstatera att förbundets ledningsorganisation har förändrats utifrån de brister som konstaterats i både internt och externt genomförda olycksundersökningar, vilket är ett konkret exempel på att förbundet är en lärande organisation i detta hänseende.

På nationell nivå genomfördes 1 369 fördjupade olycksundersökningar under 2008, varav 475 (35 %) var brandutredningar inom ramen för det s k brandutredarprogrammet. Ungefär hälften av dessa olycksundersökningar genomfördes av 10 räddningstjänstorganisationer, där Södertörns brandförsvarsförbund var den räddningstjänstorganisation som genomförde näst flest olycksundersökningar i landet. Tyngdpunkten ligger dock på brandutredningar.

Utifrån granskningsresultatet lämnas följande rekommendationer för att ytterligare utveckla förbundets arbete kring olycksundersökningar:

- Överväg att utarbeta en politisk målsättning alternativt utveckla de övergripande riktlinjerna för olycksundersökningar i nästa mandatperiods handlingsprogram för skydd mot olyckor. I detta sammanhang är det även viktigt att ta ställning till hur olycksundersökningarna framdeles ska kunna utgöra ett relevant underlag för riskanalyser och framtida handlingsprogram och egenkontrollen av detta.
- Uppdatera riktlinjerna på tjänstemannanivå kring olycksundersökningar och fastställ dessa formellt som en instruktion. Vid revideringen bör uppmärksammas diarieföring och publicering av fördjupade olycksundersökningar samt hur sekretessreglerna kontra offentlighetsprincipen ska tillämpas i detta sammanhang. Vidare bör beskrivningen av kriterier för när fördjupade olycksundersökningar ska genomföras och formerna för återföring av resultaten utvecklas.
- Intensifiera arbetet med fördjupade olycksundersökningar, som inte är brandutredningar, för att ytterligare utveckla utvärderingen kring genomförandet av räddningsinsatsen.
- Tillse att insatsrapporterna fylls i mer utförligt, och i alla delar enligt fastställd instruktion, av räddningsledare och övriga befäl.
- Använd analysverktyget i verksamhetssystemet Alarmos på ett systematiskt sätt för uppföljning av förenklade olycksundersökningar, för att exempelvis kunna ta tillvara på och ge feedback på lämnade förbättringsförslag som lämnas i insatsrapporterna.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Räddningstjänstutredningen föreslog i sitt slutbetänkande (SOU 1998:59) att räddningstjänsten borde vara ansvarig för att utreda olycksorsak och olycksförlopp samt att analysera hur arbetet har fungerat vid en räddningsinsats. Goda erfarenheter fanns från dåvarande Räddningsverkets projekt brandutredning, som verket bedrivit i form av en försöksverksamhet i 15 kommuner. Syftet med projektet var att finna orsakssamband till bränder och beskriva hur brandförlopp utvecklats. Enligt slutbetänkandet skulle det behöva utvecklas en metodik för att utvärdera räddningstjänstens insats och dess effektivitet med syfte att utveckla verksamheten.

Enligt lag om skydd mot olyckor (LSO) finns en skyldighet att genomföra olycksundersökningar, enligt förslag i räddningstjänstutredningens slutbetänkande och senare proposition. När en räddningsinsats är avslutad ska olyckan undersökas för att i skäligen omfattning kartlägga orsakerna till olyckan, olycksförloppet och hur insatsen har genomförts. Detta är ett av de nya krav som gäller i LSO (2003:778), inkl dess förordning, som trädde ikraft 2004-01-01.

Mot ovanstående bakgrund och på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna har Komrev, inom PricewaterhouseCoopers, granskat förbundets arbete med olycksundersökningar. Projektet är intaget i 2009 års revisionsplan.

2009-04-21 tillsattes en arbetsgrupp inom Försvarsdepartementet som fick i uppdrag att genomföra en uppföljning av LSO. I oktober 2009 presenterade arbetsgruppen sin rapport: *"Reformen skydd mot olyckor - en uppföljning med förslag till utveckling (Ds 2009:47)"*. I rapporten konstateras bl a att det finns skillnader i hur långt kommunerna kommit i arbetet med olycksundersökningar. Flertalet av kommunerna befinner sig i en utvecklingsfas.

2.2 Revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen ska ge svar på följande revisionsfrågor:

- Genomförs olycksundersökningar i skäligen omfattning och med tillräcklig kvalitet?
- Har mål och riktlinjer fastställts som sammantaget innebär att det finns ett ändamålsenligt system för styrning och genomförande av olycksundersökningar samt att återföra resultatet av dessa?

Granskningen avgränsas till följande delar, vilka sammantaget utgör kontrollmålen:

- Extern och internt regelverk
- Mål, organisation och ansvarsfördelning
- Nivåer, metoder och verksamhetsvolym
- Dokumentation av resultat
- Återföring av resultat

2.3 Metod och redovisning

Granskningen har genomförts via dokumentstudier och intervjuer med processansvarig personal.

Under respektive huvudavsnitt redovisas granskningsresultatet under ett särskilt kommentaravsnitt. Vidare finns en sammanfattande bedömning och rekommendationer i ett separat huvudavsnitt, som återfinns först i rapporten.

3 Regelverk

3.1 Externt

Det finns en strävan i samhället att minska olycksriskerna, dvs att färre ska dö eller skadas samt att mindre materiella värden ska förstöras i olyckor. Strävan är också att öka samhällets förmåga att förebygga och hantera situationer som kan föranleda räddningsinsatser. Detta framgår av proposition 2002/03:119 om reformerad räddningstjänstlagstiftning.

Som ett led i ovanstående ställs krav på kommuner² att undersöka olyckor, enligt LSO 3 kap § 10: *"När en räddningsinsats är avslutad ska kommunen se till att olyckan undersöks för att i skälig omfattning kartlägga orsakerna till olyckan, olycksförloppet och hur insatsen har genomförts"*.

Undersökningen ska, som det står i lagtexten, *i skälig omfattning* klarlägga orsakerna till olyckan, olycksförloppet samt hur insatsen har genomförts. Uttrycket *i skälig omfattning* innebär att undersökningen ska genomföras med rimliga insatser. Den behöver normalt sett inte vara särskilt omfattande. I de enklaste fallen kan en anteckning i en insatsrapport vara tillräcklig. I andra mer komplicerade fall bör undersökningen göras mer omfattande.

² Enligt LSO är kommunalförbund inom räddningstjänst likställd med kommun.

3.2 Internt

Ett utkast till riktlinjer kring olycksundersökningar finns utarbetat i förbundet. Dokumentet uppges ha utarbetats under 2004 och successivt utvecklats, men har inte blivit formellt fastställt som instruktion. Riktlinjerna innehåller följande delar:

- Bakgrund och syfte
- Organisation och ansvar
- Kunskap
- Kriterier för utredning
- Nivåer
- Kvalitetssäkring
- Resultat
- Återkoppling
- Mallar och blanketter

Vidare finns instruktioner fastställda för brandutredning 2007-07-19, inkl mallar, samt insatsrapportering i Alarmos³ 2005-12-19, inkl ifyllnadsanvisningar. Vidare finns instruktion för sakkunnigutlåtande som efter begäran lämnas till polismyndighet. Dessa utlåtanden har inte närmare granskats inom ramen för detta projekt.

3.3 Kommentarer

För att få systematik i vilka olyckor som ska generera en utökad undersökning bör det finnas beslut i form av mål och eller övergripande riktlinjer kring vilka olyckor som ska utredas generellt och i vilka fall som en utökad undersökning ska göras. Detaljerade riktlinjer bör bli reglerade hur omfattande och med vilken inriktning som undersökningen ska göras. I riktlinjerna kan inkluderas vilken metod som ska användas för undersökningarna. Den frågan kan också lämnas öppen för olycksutredaren att ta ställning till från fall till fall. Det senare alternativet bedöms som mest lämpligt.

Beslut om mål alternativt övergripande riktlinjer kring olycksundersökningar bör fattas av förbundsledningen. Detaljerade riktlinjer fastställs däremot på tjänstemannanivå, t ex i form av en instruktion.

Formellt fastställda instruktioner finns för insatsrapportering och brandutredning. Vidare finns ett arbetsmaterial kring riktlinjer för olycksundersökningar. Instruktionerna bedöms hålla en tillfredsställande standard, men riktlinjerna kring olycksundersökningar behöver utvecklas och har inte heller formellt fastställts som en instruktion. Dokumentet har därför ingen formell status som styrdokument i organisationen, vilket är en brist utifrån ett styr- och ledningsperspektiv.

³ Det verksamhetssystem som förbundet använder för insatsrapportering, tillsyn m m.

- Uppdatera riktlinjerna på tjänstemannanivå kring olycksundersökningar och fastställ dessa formellt som en instruktion. Vid revideringen bör uppmärksammas diarietföring och publicering av fördjupade olycksundersökningar samt hur sekretessreglerna kontra offentlighetsprincipen ska tillämpas i detta sammanhang. Vidare bör beskrivningen av kriterier för när fördjupade olycksundersökningar ska genomföras och formerna för återföring av resultaten utvecklas.

Politiskt fastställda mål och övergripande riktlinjer kring olycksundersökningar kommenteras i delavsnitt 4.3.

4 Mål, organisation och ansvarsfördelning

4.1 Mål

Handlingsprogram

I förbundets handlingsprogram för skydd mot olyckor, som beslutades av direktionen 2008-04-18, framgår bland annat vision och mål.

Enligt förbundets vision ska man skapa säkerhet, trygghet och förtroende. I ett tryggt och säkert samhälle inträffar inga olyckor, inga människor skadas och miljön är oförstörd.

De mål som fastställts för förbundets verksamhet är följande:

- Brand ska släckas och upptäckas inom 2 minuter i byggnader där människor finns närvarande
- År 2010 ska samtliga verksamhetsutövare i medlemskommunerna ha ett systematiskt brandskyddsarbete (SBA)
- Vid räddningsinsatser ska räddningsstyrka vara på plats inom 8 minuter (genomsnitt)
- Ingen brandskada ska uppstå utanför den brandcell där branden börjat och ingen person ska omkomma utanför brandcellen där branden börjat

Enligt handlingsprogrammet ska olycksundersökningar göras för att tillgodogöra sig erfarenheter från olyckor, i enlighet med lagstiftningens krav. Det framgår även att efter varje insats skrivs en insatsrapport. Om det finns behov av en djupare undersökning kan en utökad olycksundersökning genomföras. Det framgår vidare om hur återkopplingen kan ske av genomförda utökade olycksundersökningar.

Uppdragsbeskrivning

En uppdragsbeskrivning fastställs per mandatperiod av direktionen. Syftet med nu gällande uppdragsbeskrivning är att ge den övergripande inriktningen på förbundets arbete och drivande. Uppdragsbeskrivningen ska ses som en tolkning av den politiska viljan och användas av brandchefen som riktlinjer i den dagliga driften av organisationen.

Beskrivningen fokuserar på nio ställningstenden, exempelvis följande:

- Förebyggande verksamhet ska prioriteras
- Verksamheten ska ständigt omprövas och utvecklas
- Resurserna ska finnas där de gör störst nytta
- Olyckor i vardagen ska mildras genom förlåtande miljöer

Verksamhetsplan

Den årliga verksamhetsplanen, som delges direktionen som ett anmälningsärende, baseras på de fyra inriktningssmålen som formulerats i handlingsprogrammet och de nio ställningstagandena i uppdragsbeskrivningen. Dessa är nedbrutna till olika produktionsmålin i verksamhetsplanen.

4.2 Organisation och ansvarsfördelning

Inom förbundet finns en speciell olycksutredargrupp som bl a ansvarar för att ta fram riktlinjer för olycksundersökningar. Gruppen leds av en processansvarig och ska samordna arbetet inom förbundet och hjälpa andra befäl i utredningsfasen. Den som har varit högsta befäl på plats under insatsen blir automatiskt ansvarig för en eventuellt djupare undersökning och återföringen av resultatet av denna.

Av direktionens delegationsordning, som senast reviderades 2004-12-17, framgår att beslut kring olycksundersökningar delegerats till brandchefen, med rätt till vidaredelegation. Brandchefen har vidare delegerat dessa beslut till tre namngivna personer i förbundet och tre andra personer inom samverkan kring brandchef i beredskap. Återrapportering av dessa beslut sker till brandchefen och inte till direktionen.

Förbundet har tre stycken utbildade brandutredare. Två av dessa ingår i MSB:s brandutredningsprogram där de sammantaget årligen ska delge MSB genomförda brandutredningar, minst 28 utredning. Vidare har förbundet tre personer som har genomgått speciell utbildning kring fördjupad olycksundersökning.

Den förenklade olycksundersökningen, som utgörs av insatsrapporten, fylls i av räddningsledaren och ansvariga befäl som deltagit i insatsen. Huvudansvaret för ifyllandet ligger dock på räddningsledaren. Mallen för insatsrapport är nationell och gäller fr o m 2005-01-01. Mallen utarbetades av dåvarande Räddningsverket och ligger till grund för riksstatistiken som produceras i samarbete med Statistiska centralbyrån (SCB).

4.3 Kommentarer

Det saknas en målsättning eller övergripande inriktning kring olycksundersökningar i granskat handlingsprogram för skydd mot olyckor, uppdragsbeskrivning och verksamhetsplan 2009. Direktionen har alltså inte fastställt någon målsättning eller övergripande riktlinjer som har direkt bäring på arbetet kring olycksundersökningar. Det enda vi kunnat

hitta i de politiskt fastställda dokumenten kring genomförandet av fördjupade olycksundersökningar är följande skrivning: *"Om det finns behov av en djupare undersökning kan man genomföra en utökad olycksundersökning. Beroende på behov och intresse kan den utökade undersökningen vara mer eller mindre omfattande"*. Vidare finns en något mer utförlig beskrivning i handlingsprogrammet kring formerna för återföring av resultatet från olycksundersökningar samt lagstiftningens krav. I förslaget till reviderat handlingsprogram anges numera stödord för när det är rimligt att besluta om en fördjupad olycksundersökning, och ovanstående skrivning är utmönstrad.

Vi bedömer att skrivningen kring olycksundersökningar i handlingsprogrammet inte i alla delar är tillräcklig utifrån ett styrningsperspektiv. Olycksundersökningar är strategiska och utgör underlag till den riskinventering som ska göras inom ramen för förbundets arbete med handlingsprogram för skydd mot olyckor. De har också betydelse för bedömningen om t ex resurser har använts på rätt sätt eller vilka skadeförebyggande åtgärder som behöver vidtas. Detta motiverar en tydligare politisk styrning och egenkontroll inom området.

- Överväg att utarbeta en politisk målsättning alternativt utveckla de övergripande riktlinjerna för olycksundersökningar i nästa mandatperiods handlingsprogram för skydd mot olyckor. I detta sammanhang är det även viktigt att ta ställning till hur olycksundersökningarna framdeles ska kunna utgöra ett relevant underlag för riskanalyser och framtida handlingsprogram och egenkontrollen av detta.

På förbundets webbplats finns följande beskrivning kring förbundets mål för olycksundersökningar: *"Som mål har vi satt upp att vi ska utreda dödsolyckor, insatser där vårt arbete har gått bättre eller sämre än förväntat och olyckor där många personer skulle kunna ha drabbats eller där många personer verkligen drabbades"*. Detta mål finns inte angivet i något av förbundets officiella styrdokument, vilket på ett tydligt sätt visar på en diskrepans mellan formell och informell styrning inom området. Vid våra intervjuer framgår att förbundet ser genomförandet av olycksundersökningar som ett medel och inte som ett mål.

Organisationen och ansvarsfördelningen kring olycksundersökningar bedöms vara tydlig via delegationsordning inkl vidaredelegation samt andra instruktioner och riktlinjer. I delavsnitt 3.3 har vi dock kommenterat behovet av uppdatering av riktlinjer för olycksundersökningar samt att de formellt fastställs som en instruktion.

5 Nivåer, metoder och verksamhetsvolym

5.1 Nivåer

Efter varje insats skrivs en insatsrapport som är den enklaste formen av en olycksundersökning, dvs *nivå 1*. Det stora flertalet av alla insatser resulterar endast i en sådan redovisning.

På *nivå 2* väljs vissa olyckor ut för vidare undersökning. Undersökningen som görs kan t ex omfatta vad som var orsaken till olyckan, eller hur räddningstjänstens insats fungerade eller en kombination av de båda.

Nivå 3 innebär en fördjupning i olyckan och en mer noggrann utredning görs, t ex kan man anlita en extern utredare.

Södertörns brandförsvarsförbund, tillsammans med ett antal andra räddningstjänstorganisationer, hanterar numera nivå 2 och 3 som en gemensam nivå. Detta gör att vi i fortsättningen endast talar om förenklade och fördjupade olycksundersökningar.

Arbetsgången i en olycksundersökning kan sammanfattas i följande tre steg:

1. Först kommer *datainsamlingen* som innebär att ta reda på nödvändiga fakta om händelsen.
2. Nästa fas är *databearbetningen*, eller *analysen*, som innebär att skapa struktur i alla data, att hitta den röda tråden i olyckan. När bilden av olyckan klarnat kan man ta fram *förslag till åtgärder*.
3. Sista fasen är att *dokumentera* hela arbetet i form av en rapport.

Komplexiteten i de olika stegen varierar beroende på vilken nivå av olycksundersökning det är frågan om.

5.2 Metoder

I handboken Olycksundersökning⁴ beskrivs fyra olika och frekvent använda metoder för olycksundersökningar.

- *Checklista* är den enklaste tekniken som bygger på en färdig mall med kryssrutor, som går snabbt att fylla i och resultatet går ofta att databehandla statistiskt. Insatsrapporten är ett exempel på en checklista.

⁴ Handboken har utarbetats av Stefan Särdevist 2005 och är utgiven av dåvarande Räddningsverket och Nationellt centrum för lärande från olyckor (NCO).

- **STEP** står för Sequential Timed Events Plotting, dvs plottning av händelser i tidskedjor. Ett olycksförlopp består sällan av en enkel kedja av händelser, utan snarare av ett flöde av flera parallella händelseförlopp som påverkar varandra. Metoden kan hantera många olika aktörer, men lyfter ändå fram de olika aktörernas individuella agerande.
- **Händelseutredning**, ibland även kallad MTO-analys, bygger på att olycksförloppet beskrivs i form av händelse- och orsaksdiagram. Därefter görs en analys av vilka barriärer (mänskliga, tekniska eller organisatoriska) som brustit eller saknats. Metoden har en tydlig tidsaxel och rekonstruktionen av händelseförloppet delas upp i olika delhändelser.
- **Avvikelseutredning** bygger på att alla avvikelser noteras från olyckan och bakåt till den punkt då allt var normalt. Med avvikelse menas det som avviker från praxis eller hur det var tänkt eller planerat. Avvikelser kan röra sig om antingen händelser eller tillstånd.

5.3 Verksamhetsvolym

I nedanstående tabell redovisas antalet fördjupade olycksundersökningar i länets kommunalförbund för räddningstjänst under åren 2005 till 2008. Från och med 2007 har genomförda brandutredningar särredovisats i den nationella statistiken⁵.

Kommunalförbund	2005	2006	2007	därav BU	2008	därav BU
Södertörns brandförsvarsförbund	6	5	25	23	48	44
Brandkåren Attunda	4	3	1	0	12	3
Södra Roslagens brandförsvarsförbund	2	1	3	1	3	1

Tabell 1: Antal fördjupade olycksundersökningar i länets kommunalförbund under åren 2005 till 2008.

Av sammanställningen framgår att antalet fördjupade olycksundersökningar har ökat under perioden, vilket är speciellt tydligt när det gäller Södertörns brandförsvarsförbund. Sedan 2005 har förbundet även genomfört fem fördjupade olycksundersökningar på uppdrag av andra räddningstjänstorganisationer i landet.

⁵ Uppgifterna är hämtade från MSB:s databas för statistik.

I nedanstående tabell redovisas antalet fördjupade olycksundersökningar (OU) i Stockholms län 2008, varav hur många av dessa som är brandutredningar (BU).

Räddningstjänstorganisation	Antal fördjupade OU	Därav BU
Stockholm	37	28
Nacka	5	0
Lidingö	5	0
Norrtälje	12	0
Sigtuna	0	0
Solna/Sundbyberg Brandförsvarsförbund	2	1
Södra Roslagens Brandförsvarsförbund	3	1
Södertörns Brandförsvarsförbund	48	44
Brandkåren Attunda	12	3
Totalt	124	77

Tabell 2: Antal fördjupade olycksundersökningar i Stockholms län 2008.

Av sammanställningen framgår att ca 40 % av länets fördjupade olycksundersökningar under 2008 har genomförts av Södertörns brandförsvarsförbund. Motsvarande siffra för brandutredningar är ca 60 %.

På nationell nivå genomfördes 1 369 fördjupade olycksundersökningar under 2008, varav 475 (35 %) var brandutredningar inom ramen för det sk brandutredarprogrammet. Ungefär hälften av dessa olycksundersökningar genomfördes av 10 räddningstjänstorganisationer, där Södertörns brandförsvarsförbund var den räddningstjänstorganisation som genomförde näst flest fördjupade olycksundersökningar i landet. Detta framgår av nedanstående tabell.

Räddningstjänstorganisation	Antal fördjupade OU
Jönköping	398
Södertörns brandförsvarsförbund	48
Vaggeryd	48
Stockholm	37
Räddningstjänsten Syd	36
Räddningstjänsten Västra Blekinge	32
Habo	28
Gästrike Räddningstjänstförbund	27
Ängelholm	25
Räddningstjänsten Sydöstra Skåne	25
Totalt	704

Tabell 3: De räddningstjänstorganisationer som genomfört flest olycksundersökningar under 2008.

Jämförelserna i detta delavsnitt får tolkas med en viss försiktighet eftersom olika tolkning av definitioner kring fördjupade olycksundersökningar kan ha skett vid inrapporteringen. Som exempel kan nämnas att Jönköpings kommun har utvecklat insatsrapporten, förutom

de obligatoriska delarna, och tolkat detta definitionsmässigt som en fördjupad olycksundersökning.

60 räddningstjänstorganisationer genomförde inga fördjupade olycksundersökningar under 2008. Av landets totalt 194 räddningstjänstorganisationer har 39 (ca 20 %) ännu inte utarbetat interna riktlinjer kring olycksundersökningar.

MSB har kontrakterat brandutredare vid ett 50-tal räddningstjänstorganisationer och de gör ca 500 utredningar årligen. Utredarna utbildas tillsammans med polisens tekniker.

För att upptäcka brister och föreslå förbättringar i brandskyddet behövs ofta fler exempel än vad en enskild räddningstjänst kan bidra med. Med hjälp av brandutredarprogrammet tas rapporter av nationellt intresse fram, som tillsammans med insatsstatistik bildar underlag för riktade informationsinsatser, föreskrifter, allmänna råd och utbildningar.

De räddningstjänstorganisationer som genomfört flest brandutredningar under 2008 framgår av nedanstående sammanställning, där Södertörns brandförsvarsförbund ligger i topp.

Räddningstjänstorganisation	Antal brandutredningar
<i>Södertörns brandförsvarsförbund</i>	44
Räddningstjänsten Syd	33
Stockholm	28
Gästrike Räddningstjänstförbund	21
Räddningstjänsten Sydöstra Skåne	20
Motala	18
Ängelholm	16
Bergslagens räddningstjänst	15
Höglandets Räddningstjänstförbund	15
Eskilstuna	14

Tabell 4: De räddningstjänstorganisationer som genomfört flest brandutredningar under 2008.

Antalet insatser i förbundet som blir föremål för förenklad olycksundersökning (= insatsrapport) är ca 5 000 på årsbasis.

5.4 Kommentarer

Vår genomgång visar att förbundet huvudsakligen genomför olycksundersökningar i skälig omfattning, utifrån vedertagna metoder och med tillräcklig kvalitet. Att andra räddningstjänstorganisationer väljer att anlita olycksutredare från förbundet är även detta ett kvitto på att förbundet har kompetens inom området och upplevs ligga väl framme när det gäller kvalitén i genomförda undersökningar. Detta understryks vidare av de fördjupade olycksundersökningar som vi urvalsmässigt granskat i avsnitt 6.

Ett observandum i sammanhanget är att huvuddelen av de fördjupade undersökningar som förbundet genomför är sk brandutredningar, vars primära utgångspunkt är att kartlägga orsakerna till olyckan och olycksförloppet, men i relativt liten utsträckning fokuserar på hur insatsen genomförts. Det är dock positivt att förbundet samarbetar med MSB kring brandutredningar, eftersom dessa generellt ger viktiga erfarenheter som kan användas både i förbundet och nationellt. Förbundet är den räddningstjänstorganisation som under 2008 genomförde flest brandutredningar i landet.

- Intensifiera arbetet med fördjupade olycksundersökningar, som inte är brandutredningar, för att ytterligare utveckla utvärderingen kring genomförandet av räddningsinsatsen.

6 Dokumentation av resultat

6.1 Förenklade olycksundersökningar

Vi har granskat samtliga förenklade olycksundersökningar avseende brand i byggnad för oktober månad 2009, dvs insatsrapporterna. Totalt har 53 av ca 400 rapporter på årsbasis granskats, via rapportgenerator och urval av fyra fält i insatsrapporten. Resultatet framgår av nedanstående tabell.

Typ av fält	Ifyllt	Andel i %	Ej ifyllt	Andel i %
Fritext	53	100%	0	0%
Orsak	47	89%	6	11%
Utvärdering	3	6%	50	94%
Förbättringsförslag	6	11%	47	89%

Tabell 5: Dokumentation av fyra fält i insatsrapporter för oktober 2009 avseende brand i byggnad.

Av sammanställningen framgår att fältet för fritext alltid är ifyllt, vilket är naturligt eftersom den första raden i detta fält genereras automatiskt från SOS Alarm AB, via inkommande 112-samtal. Förbundets ledningscentral, som via medlysningsfunktionen följer samtalet, verkställer den faktiska utlarmningen av räddningsenheter.

Omfattningen på beskrivningen i fritextfältet varierar kraftigt beroende på komplexiteten och storleken på insatsen.

Orsaksfältet är ifyllt i 47 av fallen, främst med att orsaken är okänd eller oklar. I sex fall är fältet endast markerat med x för att kunna komma vidare i checklistan. Det finns sex fall där notering helt saknas, vilket systemet inte ska acceptera. Dessa rapporter var inte färdigställda, utan hade status "under bearbetning". Vid vår genomgång har vi vidare noterat ett fall där noteringen kring orsaken var "troligtvis anlagd", vilket inte är enligt instruktionen som anger att spekulationer inte ska ske i insatsrapporten, eftersom om dessa visar sig felaktiga kan leda till skadeståndsansvar för förbundet gentemot tredje

man. Vi har även noterat att myndighetsbeslut, t ex avslut av räddningsinsats, inte anges på ett konsekvent sätt i insatsrapporterna.

Fälten för utvärdering och förbättringsförslag används i mycket begränsad utsträckning (6 % alternativt 11 % av insatserna). För enklare typer av insatser är det naturligt att inte använda fälten, men för relativt många av insatserna är ett eller båda fälten relevanta att fylla i.

6.2 Förddjupade olycksundersökningar

Vi har även granskat förddjupade olycksundersökningar som har genomförts under 2007 och 2009⁶. Totalt har följande fyra undersökningar granskats, utifrån instruktioner, riktlinjer och vedertagna metoder:

- Lindexbranden (sex delundersökningar)
- Brand i Willys Weda
- Chipsbränderna
- Brandutredning mangel

6.3 Kommentarer

Granskningen av en månads insatsrapporter, kring insatsen brand i byggnad, visar på brister i ifyllandet av rapporter, när det gäller samtliga fyra granskade fält. Brister har bl a uppmärksammats kring beslut om avslutad räddningsinsats, angivande av orsak samt utvärdering och förbättringsförslag.

- Tillse att insatsrapporterna fylls i mer utförligt, och enligt fastställd instruktion, av räddningsledare och övriga befäl.

Förbundet har utvecklat ett verktyg i verksamhetssystemet Alarmos som gör det möjligt att analysera innehållet i insatsrapporterna på ett systematiskt sätt, utifrån ett urval av olika fält i rapporten. Vi bedömer att detta är ett ändamålsenligt analysverktyg, men som inte används på ett systematiskt sätt när det gäller uppföljning av förenklade olycksundersökningar (nivå 1). Det är vidare svårt att motivera räddningsledare och övriga befäl att fylla i fältet för t e x förbättringsförslag om det inte får någon feedback på lämnade förslag.

- Använd analysverktyget i verksamhetssystemet Alarmos på ett systematiskt sätt för uppföljning av förenklade olycksundersökningar, för att exempelvis kunna ta tillvara på och ge feedback på lämnade förbättringsförslag i insatsrapporterna.

⁶ Förddjupade olycksundersökningar finns publicerade på förbundets intranät, som kallas *insajt*.

Tankarna om olycksundersökningar enligt LSO utgår från ett systemperspektiv, där mänskliga, teknik och organisation utgör ett system där de olika delarna påverkar varandra. De som undersöker olyckor behöver därför ha ett sådant grundperspektiv i sitt arbete. Detta innebär att man måste ha ett brett angreppssätt och systematiskt täcka in alla olika aspekter på en olycka för att få en undersökning av godtagbar kvalitet.

De fördjupade olycksundersökningar vi översiktligt granskat bedöms vara genomförda i enlighet med vedertagna metoder, interna instruktioner och riktlinjer samt hålla en tillräcklig kvalitet. Samtliga granskade undersökningar har kvalitetssäkrats av olycksutredaren samt minst en annan olycksutredare, vilket är i enlighet med de regler för kvalitetssäkring som finns i de interna riktlinjerna.

7 Återföring av resultat

7.1 Allmänt

Med syfte att studera vad som begränsar eller främjar lärande från räddningstjänstens insatser genomförde två forskare en studie under 2007 på uppdrag av dåvarande Räddningsverket och NCO⁷. Under ett halvår deltog forskarna i kommunal räddningstjänstverksamhet. Bland annat genomfördes intervjuer med brand- och ledningspersonal vid tre kommunala räddningstjänster.

Resultatet av studien blev delvis nedslående. Forskarnas tydliga slutsats var att den organisatoriska strukturen, med skiktade personalkategorier som delvis saknade tillit och respekt för varandra, utgjorde ett grundläggande hinder för att utveckla organisatoriskt lärande. Forskarna varnade för att förväxla lärande med ”att fylla i utvärderingsblanketter på en ytlig teknisk nivå” och gav ett antal rekommendationer, som exempelvis:

- Utvärdering där olika arbetslag följer och kommenteras varandras utvärderingar
- Oberoende utvärderingar med från den egna organisationen fristående utvärderare

Som en fortsättning på ovanstående studie har ett projekt⁸ bedrivits under 2008, i form av en förstudie med mål att ta fram förslag på fördjupningsområden som behöver analyseras för att kunna ge förslag på åtgärder för att skapa bättre förutsättningar för en lärande miljö inom kommunal räddningstjänst. Exempel på fördjupningsområden som identifierats inom ramen för förstudien är följande:

⁷ Förutsättning för systematiskt lärande, Sidney Dekker och Magnus Jonsén, NCO 2007:12.

⁸ Projektet initierades av dåvarande Räddningsverket och projektledare är *Sandra Danielsson från Södertörns brandförsvärsförbund*. Projektet har organiserats med både styrgrupp och projektgrupp.

- Benchmarking
- Motivation för lärande
- Metoder och verktyg för lärande
- Blandade kompetenser
- Lärande mellan blåljusorganisationer

7.2 Inom förbundet

Det är upp till varje kommun eller förbund att fastställa ambitionsnivån för återföring av erfarenheter från olyckor. I förbundets handlingsprogram för skydd mot olyckor framgår att återkopplingen till förbundet och samverkande aktörer, t ex medlemskommunerna, sker genom interna kanaler, men även genom möten med externt inblandade. Endast utredningar av värde för återkoppling ska framläggas. Ansvarig utredare gör en bedömning av värdet för förbundet och de externt medverkande. Vid upprepade mönster avseende rätt eller fel agerande är målsättningen att utarbeta en utbildning för att ta vara på eller motverka hur man agerat.

I de interna riktlinjerna för olycksundersökning redovisas följande exempel på hur resultatet från olycksundersökningar kan återföras:

- Insajt
- Frukostmöten
- Styrkeledardagar
- Prioritvåan
- Egna skiften (stationen)
- Insatsledarkontor
- Brandingenjörsgrupp
- Kommunen via representanter för respektive kommun
- Fastighetsägare
- Enskilda

Vi har även tagit del av ett OH-material, som upprättats och diskuterats inom förbundet. I materialet ställs följande fråga: *"Har vår ledningsorganisation utvecklats utifrån erfarenheterna från våra olycksundersökningar?"*. Av materialet framgår ett antal brister som framkommit, vid både interna och externa olycksundersökningar, såsom exempelvis:

- Dålig kommunikation
- Bristande samordning
- Överbelastad ledning
- Otydliga roller
- För långa pass
- Dålig kontinuitet
- Dubbelarbete

7.3 Kommentarer

Att undersöka och dokumentera det som hänt under en räddningsinsats i form av en rapport är ett första steg i en lärprocess. Det kan dock inte likställas med att ett genuint lärande ägt rum. Lärande från inträffade händelser kan i strikt mening endast sägas ha skett när vunna erfarenheter påverkar framtida beteende i liknande situationer. Det finns en risk att undersökningarna begränsas till själva olycksundersökningen, vilket forskning inom området även visar.

Utifrån det material vi tagit del av bedömer vi att förbundet har ett ändamålsenligt system för återföring av resultatet från de fördjupade olycksundersökningarna, men att systemet behöver dokumenteras på ett tydligare sätt i riktlinjerna, vilket även kommenterades i delavsnitt 3.3. Vi kan även konstatera att förbundets ledningsorganisation har förändrats utifrån de brister som konstaterats i både internt och externt genomförda olycksundersökningar, vilket är ett exempel på att *förbundet är en lärande organisation i detta hänseende*.

Vidare bedömer vi att förbundet bedriver fortbildning av sin räddningstjänstpersonal på ett systematiskt sätt, vilket också utgör ett viktigt forum för erfarenhetsåterföring.

Däremot bedömer vi att förbundet inte följer upp de förenklade undersökningarna på ett tillräckigt systematiskt sätt, vilket även kommenterades i delavsnitt 6.3.

